

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo

Gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een opgraving

C
U
L
T
U
R
H
I
S
T
O
R
I
E

6500 voor Chr.

3750 voor Chr.

2200 voor Chr.

700 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

200 na Chr.

1650 na Chr.

Archeologisch Adviesbureau

RAAP-RAPPORT 2508

**Kleine boeren uit de IJzertijd en
de 18e/19e eeuw op 't Spikkert
te Weerselo**

Gemeente Dinkelland

Archeologisch onderzoek: een opgraving

M. Schabbink

Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Dinkelland

Titel: Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo, gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Status: eindversie

Datum: 12 februari 2013

Auteur: *drs. M. Schabbink*

Projectcode: DIWS

Bestandsnaam: RA2508_DIWS

Projectleider: drs. M. Schabbink

Projectmedewerkers: T. van Rooij, drs. M.J. Kremer & K. Lommertzen

ARCHIS-vondstmeldingsnummer: 420885

ARCHIS-waarnemingsnummer: nog niet verleend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 51814

Autorisatie: drs. H.B.G. Scholte Lubberink

Bevoegd gezag: gemeente Dinkelland

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwendalseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2013

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van de gemeente Dinkelland heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in mei 2012 een archeologische opgraving uitgevoerd op de nieuwbouwlocatie 't Spikkert te Weerselo in de gemeente Dinkelland. Het doel van de opgraving was het veiligstellen van de wetenschappelijke informatie van deze vindplaats die tijdens archeologisch vooronderzoek is aangetroffen.

De opgraving vond plaats aan weerszijden van de toegangsweg ter hoogte van Eerdmansweg 3. Begonnen werd met de aanleg aan de oostzijde van de toegangsweg die de vindplaats in tweeën deelt. In deze werkputten zijn grondsporen en vondsten aangetroffen uit de 18e en 19e eeuw. Deze waarneming kwam niet overeen met de verwachte sporen uit de periode IJzertijd t/m Middeleeuwen. In overleg met het bevoegd gezag is besloten dat deze sporen niet volledig onderzocht zouden worden. Aan de oostzijde zijn zes werkputten aangelegd. Aan de westzijde van de toegangsweg zijn eveneens zes werkputten aangelegd. Uiteindelijk is ongeveer 5.500 m² vlakdekkend onderzocht.

De aangetroffen grondsporen zijn toe te wijzen aan drie perioden. De jongste sporen behoren tot een erf uit de 18e en of 19e eeuw. De sporen bestaan uit kuilen, uitbraaksleuven, een beerput en twee waterputten. Het erf is aangegeven op de kadastrale minuut uit 1832 en heeft bestaan tot vlak na de Tweede Wereldoorlog. In deze periode stond er nog één gebouw, dat door de Duitse bezetters is gebruikt voor het stallen van paarden. Opmerkelijk genoeg zijn drie hoefijzers op deze locatie gevonden.

De sporen uit een tweede periode betreffen een greppelsysteem en gelijk georiënteerde banen spitsporen. Dit blokvormige verkavelingsstelsel bestond nog voor een deel in 1832, maar is van oorsprong ouder. Op grond van het (geringe) vondstmateriaal lijkt de basis voor de ontginning op deze plek te zijn ontstaan in de 15e eeuw.

De oudste sporen dateren uit de IJzertijd. De grondsporen behoren tot een gebouwplattegrond van het type Dalen. Deze wordt gedateerd in de periode Midden IJzertijd t/m begin Late IJzertijd. Deze datering wordt ondersteund door drie dateringen van houtskool uit enkele kuilen volgens de ¹⁴C-methode. De datering van de vindplaats ligt tussen 350 voor Chr. en 1 na Chr. Daarnaast zijn zeven spiekers (opslagplaatsen voor graan) opgetekend. De vindplaats lag op een lage dekzandrug en wordt begrensd door een laagte. Een vergelijkbare vindplaats is onderzocht in Borne: een uitgestrekt terrein met nederzettingssporen uit de periode Midden IJzertijd t/m Vroeg Romeinse tijd. De nederzettingssporen bevonden zich op (de flanken van) een flauwe welving met een hoofdzakelijk sterk lemige en deels verkitte, ijzerrijke bodem. Van dergelijke natte terreinen werd vooreen vermoed dat ze niet geschikt waren voor bewoning. Opvallend aan de vindplaats te Weerselo is het grote aantal keramische vondsten. Verwacht wordt dat in de direct nabijheid van onderzoeksgebied 't Spikkert te Weerselo (veel) meer resten uit de IJzertijd en/of Vroeg Romeinse tijd kunnen voorkomen.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Inhoud

Samenvatting	5
1 Inleiding	9
1.1 Kader	9
1.2 Administratieve gegevens	11
2 Voorgaand onderzoek	13
3 Doel van het onderzoek	15
4 Methodes	17
5 Resultaten	21
5.1 Fysisch-geografisch onderzoek	21
5.2 Grondsporen en structuren uit de IJzertijd	23
5.3 Verkaveling Late Middeleeuwen	29
5.4 Grondsporen en structuren Nieuwe tijd	31
5.5 Vondsten	35
5.6 De vindplaats	44
6 Conclusies	51
Literatuur	57
Gebruikte afkortingen	58
Verklarende woordenlijst	58
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	60
Bijlage 1: Sporenlijst	63
Bijlage 2: Vondstenlijst	79

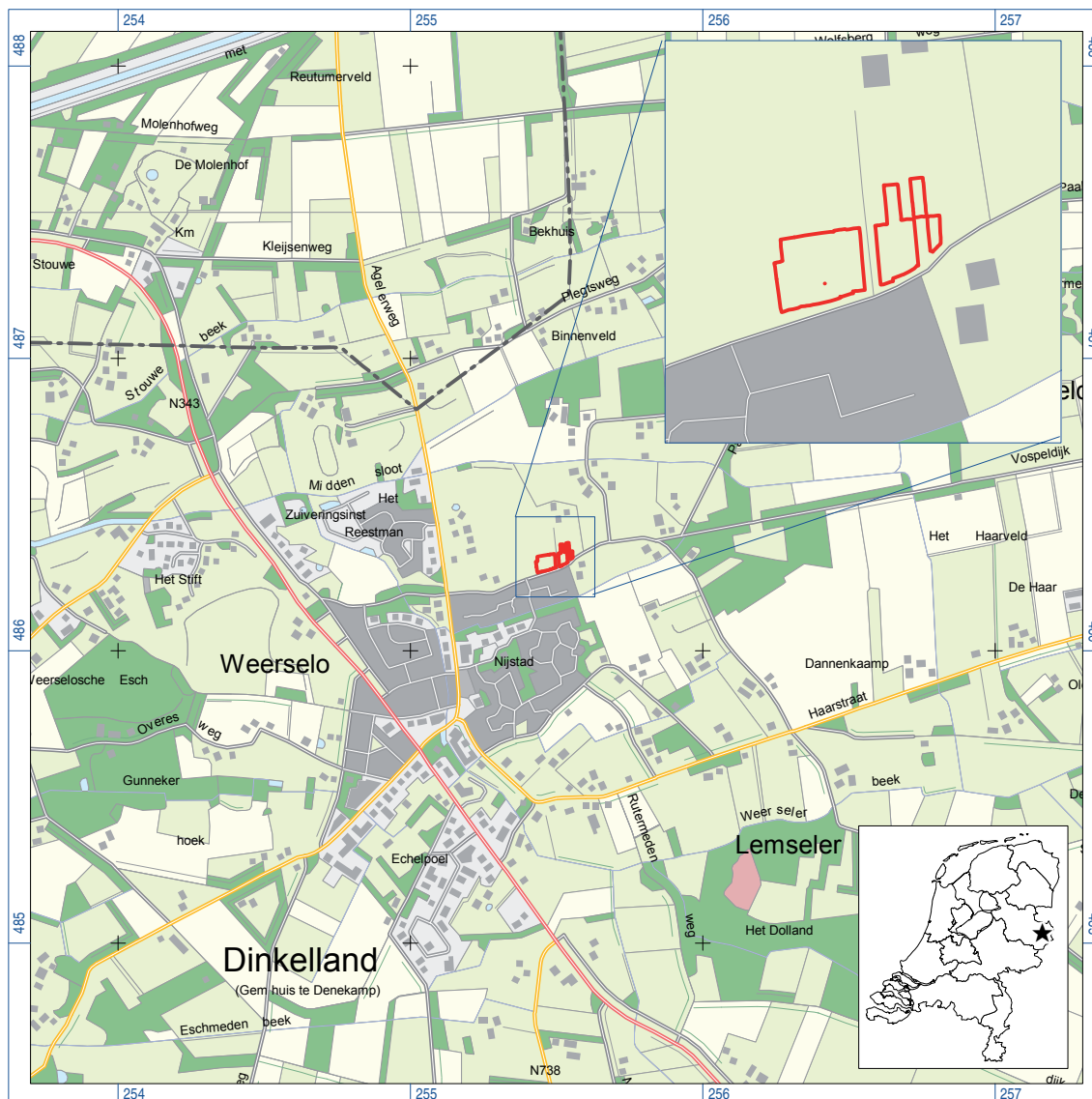
RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

1 Inleiding

1.1 Kader

In opdracht van de gemeente Dinkelland heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in mei 2012 een archeologische opgraving uitgevoerd in verband met voorgenomen nieuwbouwplannen in 't Spikkert te Weerselo, gemeente Dinkelland (figuur 1). De opgraving is het vervolg op een eerdere fase van een inventariserend onderzoek dat bestond uit een inventariserend veldonderzoek in de vorm van proefsleuven (Van der Haar & Visinga, 2010). Op grond van de resultaten daarvan werd

Figuur 1. De ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijn; zie ook inzet rechtsboven); inzet rechtsonder: ligging in Nederland (ster).

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Archeologische perioden			
Tijdperk		Datering	
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)		1795	
Nieuwe tijd	B	1650	
	A	1500	
Middeleeuwen	Laat	1250	
	Vol	1050	
	Vroeg	Ottoons	900
		Karolingisch	725
		Merovingisch laat	525
		Merovingisch vroeg	450
Romeinse tijd	Laat	270	
	Midden	70 na Chr.	
	Vroeg	15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat	250
		Midden	500
		Vroeg	800
	Bronstijd	Laat	1100
		Midden	1800
		Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850
		Midden	4200
		Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	6450
		Midden	8640
		Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500
		Jong B	16.000
		Jong A	35.000
Midden		250.000	
Oud			

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

geconcludeerd dat er mogelijk belangrijke archeologische resten aanwezig zijn in het zuidoostelijke deel van plangebied 't Spikkert. Naar aanleiding hiervan werd aanbevolen om dit deel van het plangebied op te graven.

Het veldwerk is uitgevoerd van 14 t/m 31 mei 2012. De uitwerking vond plaats in november 2012. Tijdens het onderzoek is op een prettige wijze samengewerkt met de contactpersoon van de gemeente Dinkelland (de heer W. Valk) en de deskundige namens het bevoegd gezag (regioarcheoloog drs. H. Oude Rengerink). Onderzoeksdocumentatie en vondstmateriaal zullen worden overgedragen aan het depot van de provincie Overijssel.

De opgraving is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.2), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als richtlijn. RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, ver-

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

leend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zie tabel 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden. Enkele vaktermen worden achter in dit rapport beschreven (zie verklarende woordenlijst).

1.2 Administratieve gegevens

Gemeente: Dinkelland

Plaats: Weerselo

Onderzoeksgebied: 't Spikkert

Centrumcoördinaten: 255.495/486.321

ARCHIS-vondstmeldingsnummer: 420885

ARCHIS-waarnemingsnummer: nog niet verleend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 51814

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

2 Voorgaand onderzoek

In februari 2010 is in het plangebied voor het eerst archeologisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek bestond uit een bureau- en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (Hellich, 2010). Op basis van de resultaten hiervan werd geadviseerd nader onderzoek uit te voeren door middel van proefsleuven. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn op twee plaatsen archeologische grondsporen aangetroffen (Van der Haar & Visinga, 2010).

Vindplaats 1 ligt in het westen van het plangebied en bestond uit een waterput. Deze is destijds gecoupeerd. Uit de waterput zijn 82 fragmenten handgevormd aardewerk geborgen. Het aardewerk is door de opgravers gedateerd in de Late IJzertijd.

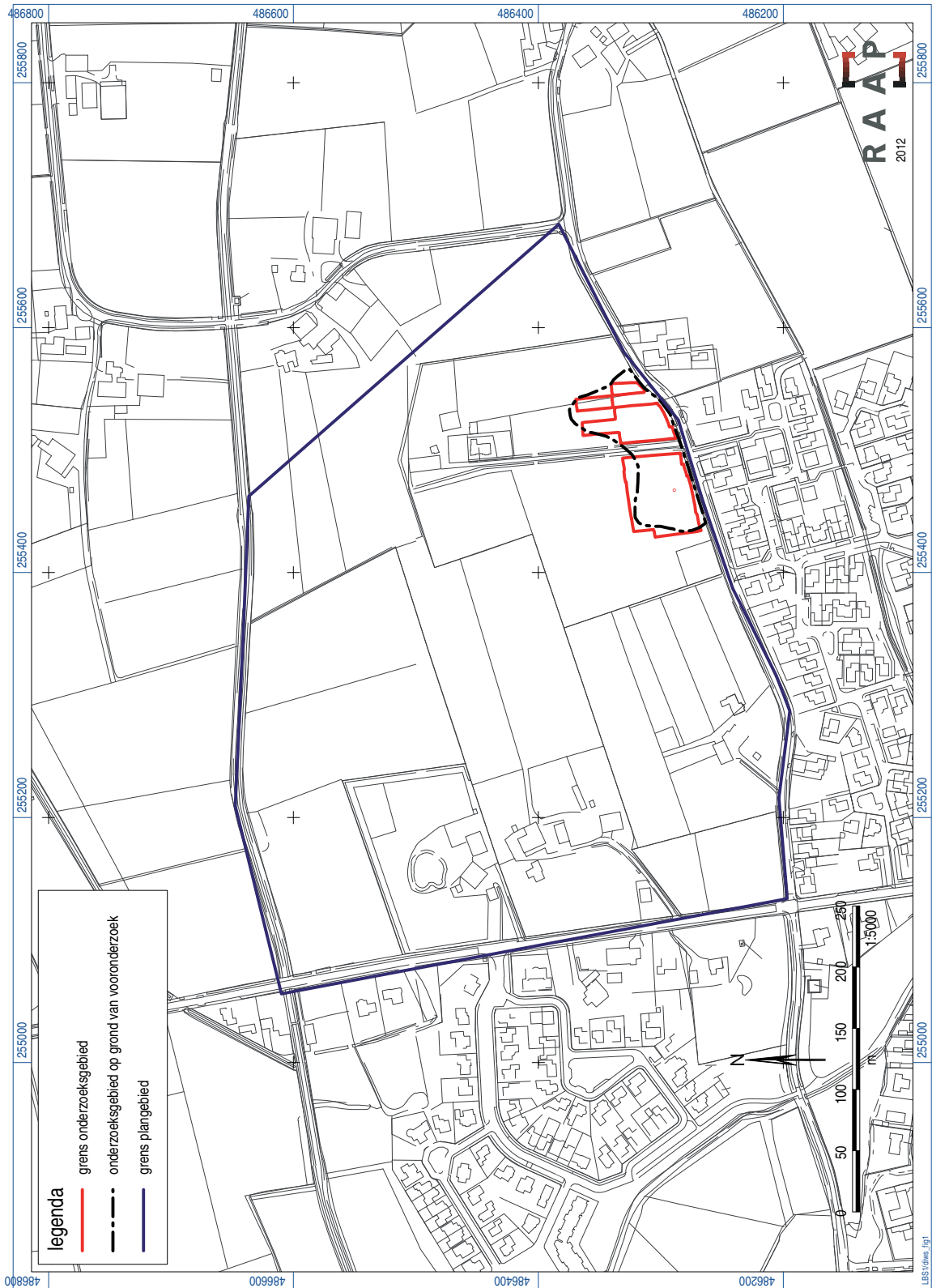
Vindplaats 2 bevindt zich aan de zuidzijde van het plangebied, waar zich een dekzandkop bevindt. Op de kop zijn grondsporen gevonden in het gebied boven 17,6 m +NAP. In verschillende sporen zijn scherven aangetroffen, waaronder een fragment handgevormd aardewerk uit de IJzertijd. Hoogstwaarschijnlijk is aan de oostzijde van de vindplaats tevens een waterput aanwezig uit de Late Middeleeuwen.

De twee vindplaatsen zijn als behoudenswaardig gekwalificeerd en dienden, indien behoud *in situ* niet mogelijk was, opgegraven te worden. Aangezien op vindplaats 1 alleen een waterput is aangesneden, is de begrenzing van deze vindplaats niet bekend. Derhalve werd geadviseerd over te gaan tot een gefaseerde opgraving. Hierbij zou vanuit de locatie van de werkput het op te graven gebied uitgebreid kunnen worden, waardoor eventueel bijbehorende nederzettingsresten opgespoord kunnen worden. Ook voor vindplaats 2 werd een gefaseerde opgraving geadviseerd waarbij vanuit de eerder aangelegde werkputten al gravend de grenzen van de vindplaats dienen te worden opgezocht.

Het bevoegd gezag heeft besloten dat vindplaats 1 na het couperen van de waterput voldoende is onderzocht en dat alleen op vindplaats 2 vervolgonderzoek nodig is. Een gebied van 6.000 m² is daarop geselecteerd voor een opgraving (figuur 2).

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 2. Het op grond van het vooronderzoek geselecteerde onderzoeksgebied.

3 Doel van het onderzoek

De opgraving werd aanbevolen naar aanleiding van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek met als doel het veiligstellen van de wetenschappelijke informatie van de behoudenswaardige archeologische vindplaats (behoud *ex situ*). Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in het plangebied archeologische resten en sporen aangetroffen. Hierbij zijn echter verschillende vragen onbeantwoord gebleven waarop met de opgraving een antwoord gegeven zou kunnen worden. In het Programma van Eisen (PvE; Oude Rengerink, 2012) zijn hiervoor specifieke onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Uit welke perioden dateren de nederzettingssporen?
2. Wat is de interne structuur van de vindplaats met betrekking tot gebouwplattegronden en overige sporen (greppels, afval- en waterkuilen, waterputten)?
3. Welke structuren, solitaire sporen en activiteitengebieden zijn aangetroffen en hoe verhouden deze zich tot het algemene beeld van de desbetreffende periode in de regio? Met andere woorden: wat is de aard van de nederzetting?
4. Zijn binnen de huizen en op de erven sporen van (ambachtelijke) activiteiten waarneembaar?
5. Is sprake van duidelijk te begrenzen erven van *Einzelhöfe* of is er in enige periode ook een nederzetting met meerdere gelijktijdige erven aanwezig geweest?
6. Is er een scherpe begrenzing van de *Einzelhöfe* of nederzetting met het omliggende gebied of bestaat er ook nog een perifere zone?
7. Is er continuïteit van bewoning of zijn er in diachroon perspectief ook aantoonbare hiaten?
8. Wat is de typologie van eventueel aan te treffen huisplattegronden?
9. Welke aantoonbare externe invloeden zijn er aanwijsbaar aan de hand van huistypen, aardewerk of andere artefacten (mogelijke buitenregionale importen)?
10. Indien er duidelijk sprake is van bewoningssporen uit de Late IJzertijd en de Romeinse tijd: hoe verhouden die zich tot opgegraven vindplaatsen uit dezelfde perioden uit de omgeving (bijvoorbeeld De Borchert bij Denekamp en de Zuidesch en de Grutterskamp bij Borne)?
11. Wat is het synchrone en diachrone kader van de vindplaats in regionaal verband? Wijken de resultaten af van het huidige beeld van het bewoningspatroon in de late Prehistorie?
12. Welke kenmerken vertoont de materiële cultuur en welke typologische affiniteiten zijn hieruit te herleiden?
13. Is op basis van aard en vondstsamenstelling sprake van bijzondere contexten, zoals bouw- of verlatingsoffers, voorraad/afvalkuilen en wat is de betekenis hiervan geweest binnen de nederzetting?
14. Wat is de betekenis van eventueel aan te treffen bijzondere artefacten zoals importen in termen van sociale positie van de bewoners van de *Einzelhöfe* of nederzetting?
15. Zijn er ook aanwijzingen voor een vorm van ijzerproductie en -bewerking?
16. Als grafstructuren worden aangetroffen: kunnen deze dan gelijktijdig zijn aan een bewoningsfase?

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

17. Indien pollenmonsters uit geschikte contexten voorhanden zijn: wat is de landschappelijke ontwikkeling? Hoe verloopt de ontginningsgeschiedenis vanaf de oudste bewoningsfase tot in historische tijden?
18. Welke aanwijzingen zijn er die meer kunnen zeggen over de voedsel economie? Zijn er, voor zover de gegevens geschikt zijn, significant waarneembare verschillen tussen de perioden?

Deze vragen hebben niet alleen betrekking op de aard en de omvang van het archeologische complex, maar ook op de datering, economische bestaansbasis, landschappelijke inbedding en de regionale (culturele) betekenis ervan. Al deze elementen dienen tijdens de opgraving onderzocht en verklaard te worden.

Na het uitvoeren van de opgraving dienen geen verdere aanbevelingen meer te worden gedaan met betrekking tot de omgang met het plangebied. Het onderzoek dient te resulteren in een advies over het toekomstig beleid in aangrenzende gebieden. Mogelijk kan wel advies worden verstrekt met betrekking tot de publieke presentatie van de archeologische vondsten en/of de integratie van de archeologische vindplaats in de planontwikkeling.

4 Methoden

Afmetingen opgravingsput

Aan weerszijden van de toegangsweg ter hoogte van Eerdmansweg 3 zijn conform het PvE (Oude Rengerink, 2012) werkputten aangelegd. Begonnen is met de aanleg van de werkputten 1, 3 en 5 aan de oostzijde van de toegangsweg die de vindplaats in tweeën deelt. In deze werkputten met een omvang van circa 40 x 10 m zijn grondsporen aangetroffen en vondsten gedaan uit de 18e en 19e eeuw. Deze waarneming komt niet overeen met de op basis van het vooronderzoek verwachte sporen uit de periode IJzertijd t/m Middeleeuwen. In overleg met de vertegenwoordiger van het bevoegd gezag, regio-archeoloog drs. H. Oude Rengerink, is besloten dat deze sporen niet volledig onderzocht zouden worden.

Aan de westzijde van de toegangsweg is een werkput aangelegd ter plaatse van twee proefsleuven met grondsporen. In deze werkput 10 zijn duidelijke en diepe paalkuilen aangetroffen, waaronder het grootste deel van een gebouwplattegrond uit de IJzertijd. Ten oosten hiervan zijn de werkputten 11 t/m 14 aangelegd. Aan de westzijde is in werkput 15 de begrenzing van de nederzetting uit de IJzertijd bereikt.

Omdat reeds in werkput 1 een spieker uit de IJzertijd is opgetekend, zijn nagenoeg alle geplande werkputten aangelegd (werkputten 2, 4 en 6). Daarbij is de begrenzing van de lage dekzandrug waarop de nederzettingssporen zich bevinden, duidelijk in beeld gebracht. Sporen uit de IJzertijd zijn echter niet meer aangetroffen. Wel zijn meer sporen van een erf uit de 18e en 19e eeuw blootgelegd. Op dit erf zijn twee waterputten en een beerput blootgelegd en gedocumenteerd. Uiteindelijk is ongeveer 5.500 m² vlakdekkend onderzocht (figuur 3).

Opgravingsvlakken en profielen

In de opgravingsputten is één opgravingsvlak aangelegd. Het vlak is aangelegd in de top van het dekzand onder de bouwvoor en het plaggendek. De diepte van de putten bedroeg circa 0,6 tot 0,8 m -Mv. Voor de profielwanden zijn de volgende vlaknummers gereserveerd: 101 (noordprofiel), 102 (oostprofiel), 103 (zuidprofiel) en 104 (westprofiel). In de werkputten 11, 12, 13 en 5 is van de noordelijke kopse kant telkens één profielkolom gedocumenteerd en in werkput 3 vier van de lange zijde, zodat een kruisprofiel over het onderzoeksgebied kan worden gereconstrueerd.

De sporen en bodemlagen zijn in een doorlopende reeks per werkput genummerd en digitaal ingemeten in het Rijksdriehoeksnets met behulp van een *Robotic Total Station* (RTS). De hoogte van de aangelegde sporen en vlakken is ingemeten ten opzichte van NAP. Spoornummer 998 is gereserveerd voor natuurlijke verkleuringen van de natte bodem en spoornummer 999 is gereserveerd voor recente verstoringen.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 3. Overzicht aangelegde werkputten geprojecteerd op de huidige topografie.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Afwerking en behandeling van sporen en vondsten

Alle aangetroffen sporen uit de IJzertijd zijn gecoupeerd, getekend en gefotografeerd en daarna afgewerkt. Van de sporen uit de 18e/19e eeuw zijn er enkele gecoupeerd, getekend en gefotografeerd. Twee waterputten en een beerput zijn geheel opgegraven en gedocumenteerd, met uitzondering van spoornummer 311 die vanwege de nabijheid van een gasleiding slechts op één locatie gecoupeerd kon worden. Het vondstmateriaal uit de Nieuwe tijd is selectief verzameld. Bij het registreren en beschrijven van de sporen en vondsten is gebruik gemaakt van het computerprogramma ODILE. De spoornummers worden in dit rapport aangeduid met een hoofdletter S (bijv. S 7), de vondstnummers met een hoofdletter V (bijv. V 28).

Bemonstering en natuurwetenschappelijke dateringen

Van houtskoolrijke sporen zijn vijf monsters ten behoeve van een datering volgens de ¹⁴C-methode genomen. Daarvan zijn er, in overleg met het bevoegd gezag, drie gedateerd middels een conventionele ¹⁴C-analyse. Het betreft houtskool uit paalkuilen van de plattegrond uit de IJzertijd. De administratieve gegevens en resultaten van de analyses zijn weergegeven in tabel 2 (zie figuur 7 voor de ligging van de gedateerde sporen).

Er is vanwege de slechte conserveringsomstandigheden voor organische resten (in de grondsporen uit de IJzertijd) geen aanleiding gezien om van sporen en lagen monsters te nemen voor macrobotanisch onderzoek. De monsternummers worden in dit rapport aangeduid met een hoofdletter M (bijv. M 3).

spoor	monster	context	administratienr.	datering	gekalibreerd*
152	M 1	paalkuil	GrA 54032	2145 ± 35	356 - 54 voor Chr.
247	M 2	paalkuil	GrA 54034	2125 ± 35	351 - 47 voor Chr.
158	M 3	paalkuil	GrA 54035	2070 ± 30	174 - 1 na Chr.

Tabel 2. Administratieve gegevens van de ¹⁴C-analyses; legenda: * = gekalibreerd 2 sigma 95,4% waarschijnlijkheid.

Afwijkingen en aanpassingen van de onderzoeksstrategie

Tijdens het veldonderzoek is alleen op de bovenvermelde punten afgeweken van de onderzoeksstrategie zoals in het PvE (Oude Rengerink, 2012) omschreven. Het betreft de aangepaste werkwijze als gevolg van het aantreffen van sporen uit de 18e/19e eeuw in plaats van de verwachte (en ontbrekende) sporen uit de Late Middeleeuwen.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

5 Resultaten

5.1 Fysisch-geografisch onderzoek

5.1.1 Geologie en geomorfologie

Het onderzoeksgebied ligt op een dekzandrug in het noordoostelijke deel van het Bekken van Hengelo. Dit voormalige tongbekken is opgevuld met merendeels fluvioperiglaciale afzettingen en afgedekt met dekzand. Tijdens het vooronderzoek zijn drie verschillende sedimenttypen aangetroffen (Helmich, 2010). De bovengrond bestaat uit dekzand, is matig fijn en goed afgerond en behoort tot de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden. Het dekzand rust op een zandige leemlaag. Deze leemlaag is gemiddeld ongeveer 20 cm dik en ligt als overgangslaag tussen het dekzand en de oudere, pleistocene, fluvioperiglaciale afzettingen. De leemlaag kan vermoedelijk gerekend worden tot het Laagpakket van Tilligte en is ontstaan als smeltwaterafzetting van de omliggende stuwwallen. De top van de leemlaag ligt op een gemiddelde diepte van 16,8 m +NAP, maar de diepte laat grote verschillen zien. Er blijkt een zeer sterke relatie te zijn tussen de diepteligging van de leemlaag en de maaiveldhoogte: hoe hoger het leem, hoe hoger het maaiveld. Het leem is niet overal aangetroffen omdat de vlakhoogten niet allemaal met de leemafzettingen overeenkomen. De leemlaag bevindt zich meestal tot 20 cm in de C-horizont.

Het onderzoeksgebied ligt op de westelijke flank van een dekzandrug die wordt omgeven door dalvormige laagten waarin kleine beken stromen of stroomden: in het noorden de voormalige bovenloop van de Loolee (tegenwoordig Middensloot) en in het zuiden de Jochemsbeek. Ze zijn ten dele rechtgetrokken bij landinrichtingsmaatregelen en maken deel uit van een stelsel van oost-west georiënteerde beken die in westelijke richting afwateren naar het stroomgebied van de Regge (zie figuur 27).

5.1.2 Bodemopbouw

Aan de hand van de profielkolommen in de werkputten 11, 12, 13 en 5 is een kruisprofiel over het onderzoeksgebied gereconstrueerd (kaartbijlage 2). Er is over het algemeen sprake van een eenvoudig bodemprofiel in de vorm van AC-profielen. Het overal aanwezige plaggendek heeft een dikte van 0,6 tot 0,8 m. In het zuidelijke deel van werkput 3 is onder het plaggendek een restant van een natuurlijke bodem in de vorm van een BC-horizont van een podzol aanwezig.

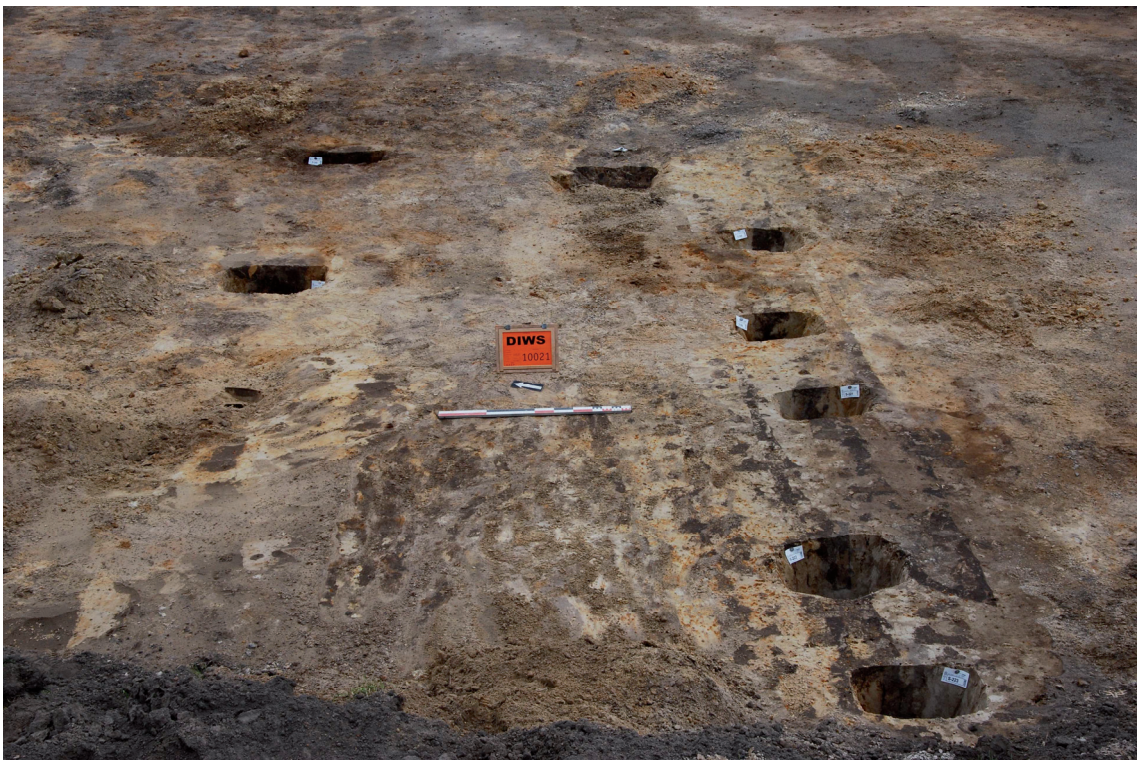
Ondanks het feit dat het onderzoeksgebied op de flank van een dekzandrug ligt, is sprake van een laaggelegen en vochtig terrein. In de bodem zijn door bodemvorming op veel plaatsen verkleuringen opgetreden die het gevolg zijn van de lage en natte ligging (figuur 4). De aangetroffen grondsporen liggen op een iets hoger gelegen deel van de zandrug en worden zowel aan noord- als zuidzijde fraai begrensd door de laagten (zie bijv. figuur 8).

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 4. Het vlak in werkput 15. Op de voorgrond oranjegeel zand met oxidatievlekken, op de achtergrond als gevolg van de lage en vochtige ligging donker gekleurd zand.

Figuur 5. De grondsporen waren in het vlak slecht zichtbaar door banen spitsporen. Op de foto het zuidoostelijke deel van de bouwplattegrond.

5.2 Grondsporen en structuren uit de IJzertijd

In de werkputten is een grote hoeveelheid bodemverkleuringen waargenomen. In de meeste gevallen gaat het om archeologische grondsporen (kaartbijlage 1). De overige betreffen hoofdzakelijk bodemkundige fenomenen veroorzaakt door de lage en natte ligging van het terrein. Door de met deze lage ligging samenhangende bodemkundige omstandigheden en ontginningssporen uit de tijd van de herontginning in de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd waren de grondsporen uit de Prehistorie in het vlak moeilijk leesbaar (figuur 5). In de dwarsdoorsneden waren ze wel duidelijk. De grondsporen uit de IJzertijd bestaan uit kuilen en paalkuilen. Ze zijn verspreid aangetroffen in de westelijke werkputten. De sporen zijn onderdeel van een erf dat uit een gebouwplattegrond en enkele spiekers bestaat. Aan de oostzijde van de toegangsweg is alleen in werkput 1 een spieker uit de IJzertijd aangetroffen.

Recente verstoringen zijn nauwelijks aangetroffen, met uitzondering van de oost- en westzijde van werkput 1. Bovendien liepen in gebruik zijnde gas- en waterleidingen van het perceel Eerdmansweg 3 kruislings door de oostelijke werkputten.

5.2.1 *Gebouwstructuur*

In de werkputten 15,10 en 11 is de plattegrond van een tweebeukig gebouw herkend. De zichtbaarheid van de structuur wordt bemoeilijkt door de ontginningssporen uit de Nieuwe tijd. Een greppel en banen spitsporen doorsnijden de plattegrond.

Tweebeukige boerderijplattegronden werden doorgaans beschouwd als kenmerkend voor de Midden en Late IJzertijd van Zuid-Nederland. Voor gebieden ten noorden van het rivierengebied werd over het algemeen uitgegaan van boerderijen met een driebeukige constructie (o.a. Harsema, 2005). Inmiddels zijn in diverse opgravingen in Midden- en Oost-Nederland en in de aangrenzende Duitse gebieden tweebeukige boerderijen gevonden die overeenkomsten vertonen met het Zuid-Nederlandse type Haps (of type Oss-Ussen 4A) en in een iets mindere mate type Oss-Ussen 5A (Verwers, 1972; Schinkel, 1998; Scholte Lubberink & Willemse, 2009). Deze vondsten vormden recentelijk aanleiding om de Noord-Nederlandse huizentypologie met enkele tweebeukige typen uit te breiden, zoals het type Dalen (Waterbolk, 2009).

Boerderijen van het type Dalen hebben een lengte van circa 13 tot 17 m en een breedte van circa 5 tot 6 m. Ze vertonen, net als het type Haps, een enkele rij van drie tot vijf zware, dakdragende binnenstijlen (Huijts, 1992; Schinkel, 1998; Verwers, 1972). De afstand tussen de binnenstijlen is relatief groot en kan meer dan 5 m bedragen. Bij het type Dalen ligt een van de binnenstijlen aan de zijde van het woongedeelte op één lijn met de palen van het ingangsvak. Aan het begin van de stal, aan de andere zijde van het ingangsvak, is sprake van een extra paar binnenstijlen aan weerszijden van de centrale as. De desbetreffende boerderijen zijn derhalve ter hoogte van de ingangen driebeukig.

Net als het type Haps is bij het type Dalen sprake van twee circa 2 m brede ingangen in de lange zijden, die de boerderijen vaak in twee vrijwel gelijke delen verdelen. De ingangspartijen van het type Dalen zijn echter iets lichter uitgevoerd dan die van het type Haps. Verder kenmerkt het type Dalen zich door de aanwezigheid van een rij dikke, relatief kort op elkaar geplaatste wandstijlen die een vlechtwerkwand steunden en door een ruimer geplaatste rij buitenstijlen die een overste-

Figuur 6. Gebouwplattegrond Weerselo-'t Spikkert, type Dalen.

kende dakvoet van een schilddak droegen. In de stal zijn bij diverse plattegronden steunpalen voor stalboxen aanwezig.

Waterbolk veronderstelt voor het type Dalen een datering in de Midden en Late IJzertijd (Waterbolk, 2009). In ¹⁴C-jaren beslaan gedateerde plattegronden van het type Dalen uit Borne, Dalen, Colmschate, Harselaar en Laren (Gelderland) de periode van 2285 tot 2087 BP.¹ Dit komt in kalenderjaren grotendeels overeen met de periode tussen circa 400 tot 20 voor Chr.

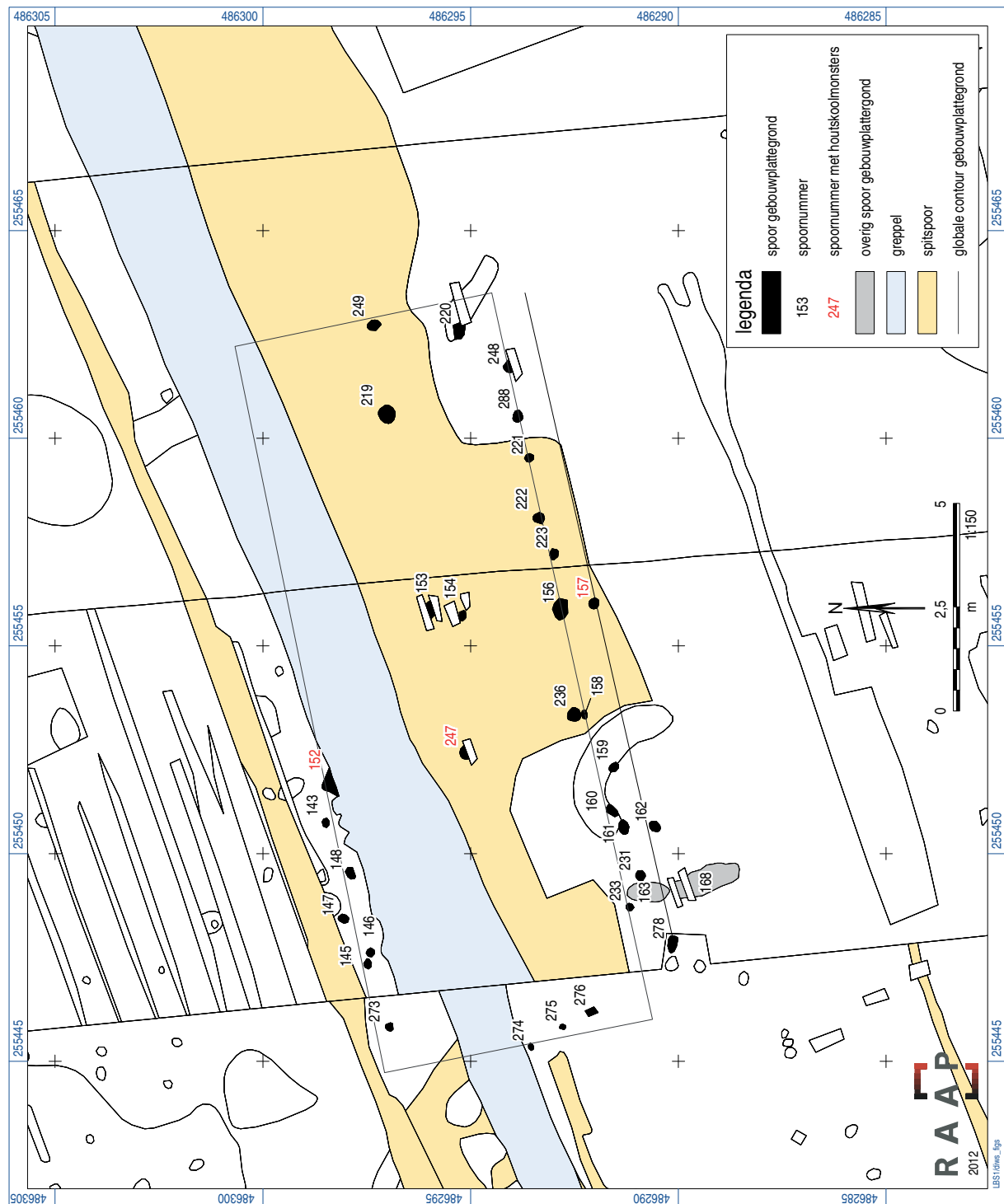
De noordoost-zuidwest georiënteerde plattegrond van Weerselo-'t Spikkert meet 17,8 bij 7,75 m (figuur 6). Van de plattegrond is de meest westelijke van de vier dakdragende binnenstijlen verdwenen in een greppel uit de Nieuwe tijd (figuur 7). De afstand tussen de resterende binnenstijlen

¹ Respectievelijk Bornsche Maten-Zuid Esch POZ-14569 2115 ± 30 BP (Scholte Lubberink, 2007: 46); Dalen-Thijakkers GrN-28570 2105 ± 35 BP (Lanting & Van der Plicht, 2006: 341); Colmschate-Skibaan GrN 27897 2090 ± 50 BP (Hermsen, 2007: 34); Harselaar-Wencopperweg UtC-12714 2285 ± 42 BP (Oude Rengerink, 2004: 19); Laren-Zutphense weg UtC-1598 2087 ± 33 BP (Van der Velde & Ploegaert, 2005: 19).

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

bedraagt 3,5 en 4,8 m. De noordelijke lange zijde is aan de oostzijde door dezelfde greppel verstoord. De zuidelijke lange zijde is echter duidelijk zichtbaar. Door de mindere conservering als gevolg van banen spitsporen is ook de voor het type kenmerkende ingangspartij niet meer duidelijk zichtbaar. De aanwezigheid van S 236 en S 154 maakt het wel aannemelijk dat de ingangspartij daar gelegen was. Vooral aan de zuidzijde liggen andere paalkuilen en kuilen, waaronder de

Figuur 7. Overzicht van de sporen van de gebouwplattegrond.

Figuur 8. Kuil S 163 met aardewerk; rechts de gecoupeerde paalkuilen S 161 en S 162.

vondstrijke kuil S 163, dichtbij de plattegrond. Waarschijnlijk betreft het restanten van buiten het gebouw gelegen palenrijen die de dakvoet hebben gedragen: S 278, S 162 en S 157 aan de zuidzijde alsmede S 147 en S 143 aan de noordzijde.

Van houtskool uit de vullingen van drie grondsporen zijn ¹⁴C-dateringen verkregen (zie tabel 2) met een datering tussen 2180 en 2040 BP. In kalenderjaren gaat het om de periode tussen 356 voor en 1 na Chr. De datering wijkt derhalve nauwelijks af van bovengenoemde dateringen van plattegronden van het type Dalen. Als meest aannemelijke datering voor de plattegrond uit Weerselo geldt de tweede helft van de Midden t/m de eerste helft van de Late IJzertijd: tussen 350 voor Chr. tot 1 na Chr.

Zoals vermeld lagen ten zuiden van de plattegrond twee kuilen. Met name kuil S 163 is vermeldenswaardig. De ovale kuil had nog slechts een diepte van 13 cm onder het opgravingsvlak en was grotendeels gevuld met scherven handgevormd aardewerk (figuur 8). In totaal is ruim 5 kg aardewerk geborgen uit deze kuil. Het betreft de restanten van drie potten, waaronder een complete voorraadpot van ruim 4,5 kg. In de tweede kuil S 168, met een diepte van 16 cm, zijn slechts enkele scherven gevonden. De primaire functie van de kuilen is niet zeker. Omdat S 163 buiten de wand maar onder de dakvoet ligt en S 168 geheel buiten de plattegrond ligt, is mogelijk sprake van een bouw- of verlatingsoffer. Het is echter ook mogelijk dat de kuilen oorspronkelijk voor opslagdoeleinden zijn gebruikt en dat er later huishoudelijk afval in is gedumpt.

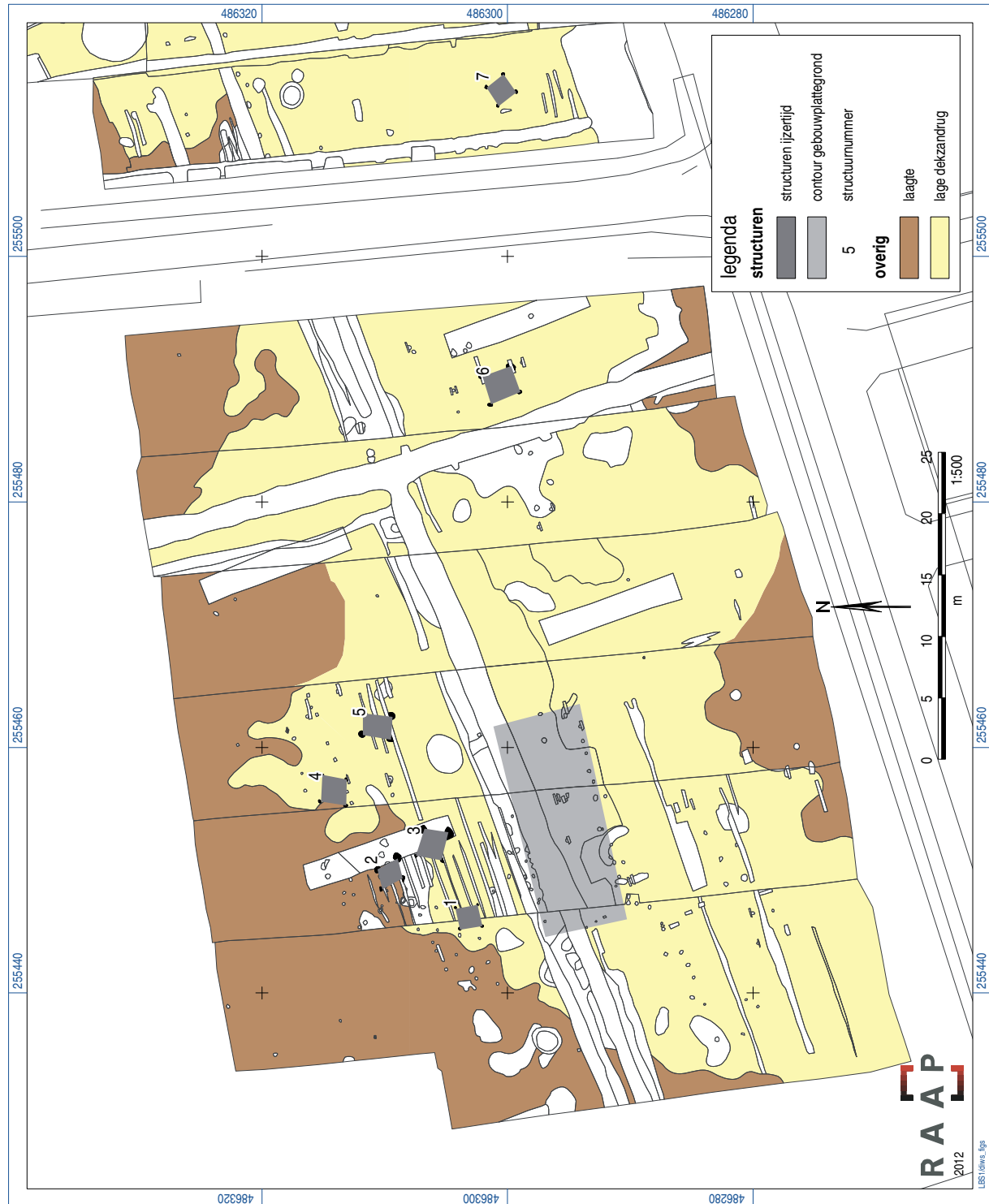
5.2.2 Spiekers

Tot de spiekers zijn vierkante bouwwerken gerekend waarvan aangenomen wordt dat ze een rol hebben gespeeld bij de opslag van graan en andere gewassen. Verondersteld wordt dat de door-

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

gaans diep ingegraven palen een klein gebouw met een verhoogde vloer en een dak droegen. Op deze wijze werden de opgeslagen gewassen beschermd tegen bederf en vraat door ongedierte.

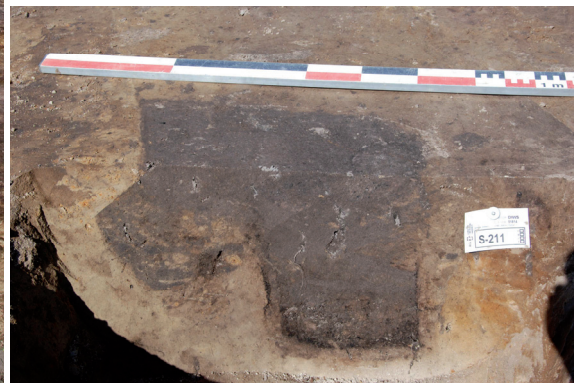
Figuur 9. Overzicht van de structuren uit de IJzertijd.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 10. Gecoupeerde kuilen van spieker 4.

Figuur 11. Spieker 5: links in het vlak en rechts de doorsnede van S 211: de linker paal wordt geraakt door een ploegspoor; in de rechter kuil is een duidelijke paalkern zichtbaar.

Ten noorden en oosten van de gebouwplattegrond is een aantal spiekers aangetroffen (figuur 9). Hoewel vooral ten noorden van de gebouwplattegrond meerdere spiekers aanwezig kunnen zijn geweest, konden door de aanwezigheid van recente ploegsporen uit het grote aantal paalkuilen slechts vijf spiekers herleid worden. Verder oostwaarts zijn nog twee spiekers aangetroffen.²

In Weerselo steunden de spiekers op vier palen. Hun oppervlakte varieert van 3 tot 4,75 m². De diepte van de paalkuilen varieert van 17 tot 40 cm onder opgravingsvlak (figuur 10). Bij één spieker is een dubbele paalstelling geconstateerd. Onduidelijk is of dit een reparatiefase betreft of dat de constructie dermate hoog of onstabiel was, dat palen ter ondersteuning geplaatst moesten worden (figuur 11).

5.3 Verkaveling Late Middeleeuwen

Het terrein is na de bewoning in de IJzertijd verlaten en pas in de Late Middeleeuwen opnieuw ontgonnen. De ontginningssporen uit deze periode bestaan uit greppels gegraven om de bodem geschikt te maken voor het agrarisch bedrijf. Minder diep gegraven greppels tekenden zich af als banen spitsporen (figuur 12).

De greppels en banen spitsporen vertonen een duidelijk blokvormig verkavelingspatroon, zoals dat nog in 1832 deels is opgetekend. Toch is de verkaveling ouder. De oudste fase wordt gevormd door S 272, S 175 en S 235 en verder oostwaarts door S 2 en S 20/313/21/298. Bij dit deel van de verkaveling werd de greppel geflankeerd door hekwerken of een afrastering, waarvan de paalkuilen zijn gevonden. In 1832 resteerde van de oorspronkelijke indeling van het akkerland nog slechts de noord-zuidgrens in de vorm van greppel S 192. De oost-westverbinding S 165 was toen al buiten gebruik. Deze hypothese wordt ondersteund door het vondstmateriaal en de ligging van het erf uit de Nieuwe tijd. Tussen gebouwen en waterputten loopt de dan al buiten gebruik geraakte greppel S 20/313/21/298. Het oudste vondstmateriaal bestaat uit een scherf proto-steengoed uit de eerste helft van de 13e eeuw. Het overige materiaal dateert vooral uit de 14e/15e eeuw en bestaat uit een enkele scherf echt steengoed uit Siegburg (gevonden in de jongere waterput S 290) alsmede grijs- en roodbakkend aardewerk. Deze vondsten en daarmee de oorsprong van het verkavelingsstelsel kunnen vermoedelijk in verband gebracht worden met erve Reestman, voor het eerst vermeld in 1475 en mogelijk ouder (zie § 5.6.2). Of de ene scherf uit de 13e eeuw ook de ouderdom van een eventuele voorloper van het erf aangeeft, is gezien het ontbreken van meer middeleeuws materiaal onwaarschijnlijk. Erve Reestman ligt (tegenwoordig) overigens bijna 500 m ten westen van onderzoeksgebied 't Spikkert.

Het vondstmateriaal uit de greppels S 192 en S 165 is duidelijk jonger en min of meer gelijktijdig met het erf uit de Nieuwe tijd. Naast bouwmateriaal is vooral het voorkomen van industrieel wit aardewerk en geglazuurd steengoed in de vorm van voorraadpotten en mineraalwaterkruiken een aanwijzing voor een datering in de 18e en 19e eeuw. Waarschijnlijk is het oude verkaveling-

² Spieker 1: S 261, S 138, S 263 en S 139; spieker 2: S 120, S 164, S 133 en S 134; Spieker 3: S 135, S 999, S 136 en S 999 (S 999 = afgevoerd tijdens vooronderzoek); Spieker 4: S 206, S 207, S 287 en S 208; Spieker 5: S 212, S 213, S 211 en S 214; Spieker 6: S 187/229, S 186/228, S 188 en S 189/190; Spieker 7: S 6, S 5, S 3 en S 4.

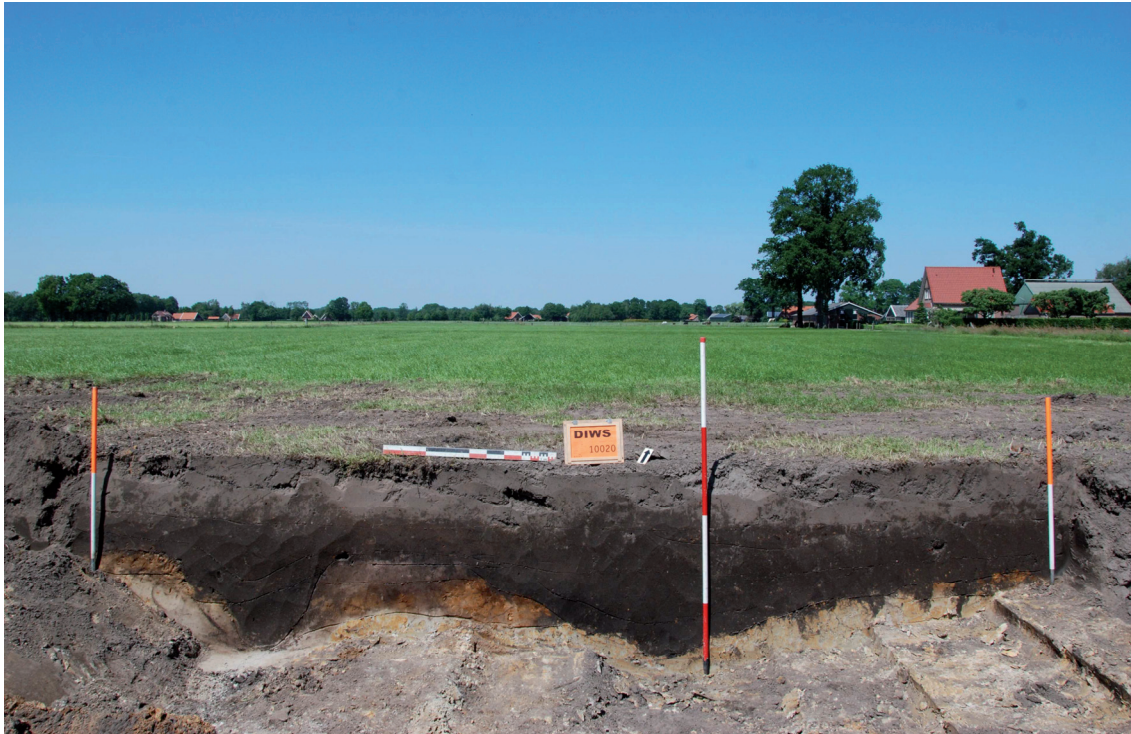
RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 12. Overzicht van de verkavelingstructuur uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd, geprojecteerd op de kadastrale minuut van 1832.

Figuur 13. Dwarsdoorsnede van de greppels S 235 (links) en S 192 (rechts).

systeem rond die tijd (maar voor 1832) opnieuw vormgegeven door middel van het graven van de greppels S 192 en S 165.

Zoals gesteld zijn niet alle greppels even diep gegraven. Vooral in de laagten zijn de greppels beter geconserveerd. In figuur 13 is een dwarsdoorsnede van een greppel uit de eerste fase (S 235) en uit de tweede fase (S 192, rechts) zichtbaar. De vulling van de laatste is duidelijk donkerder van kleur.

5.4 Grondsporen en structuren Nieuwe tijd

In de werkputten 1 t/m 6 is een groot aantal grondsporen uit de Nieuwe tijd opgetekend. Het gaat om de restanten van een kleine boerderij met bijgebouwen. Omdat deze vondst niet overeen komt met de op basis van het vooronderzoek geformuleerde verwachting (er werd rekening gehouden met sporen uit de Middeleeuwen, die geheel bleken te ontbreken) is tijdens het onderzoek na overleg met het bevoegd gezag minder aandacht besteed aan de restanten van het erf uit de Nieuwe tijd.³ Het betreft kuilen, paalkuilen en greppels, waarvan enkele zijn gecoupeerd. Drie waterputten zijn wel gecoupeerd en gedocumenteerd.

5.4.1 Bebouwing

Het grootste cluster sporen ligt in de werkputten 3 en 5. In het oostelijke profiel van werkput 3 is een duidelijke neerslag van gesloopte bebouwing te zien (figuur 14). Omdat de meeste sporen niet

³ Voor een volledige documentatie zouden meerdere vlakken in het plaggendek moeten worden aangelegd. Omdat de bebouwing uit de Nieuwe tijd geen onderdeel van de onderzoeksvragen uitmaakt, is afgezien van een volledige documentatie.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 14. Het oostelijke profiel in werkput 3 met duidelijke puinlagen in het plaggendek. Links uitbraaksleuf S 59, rechts een mogelijke tegenhanger gevuld met geel zand. Deze reikte niet tot in de C-horizont.

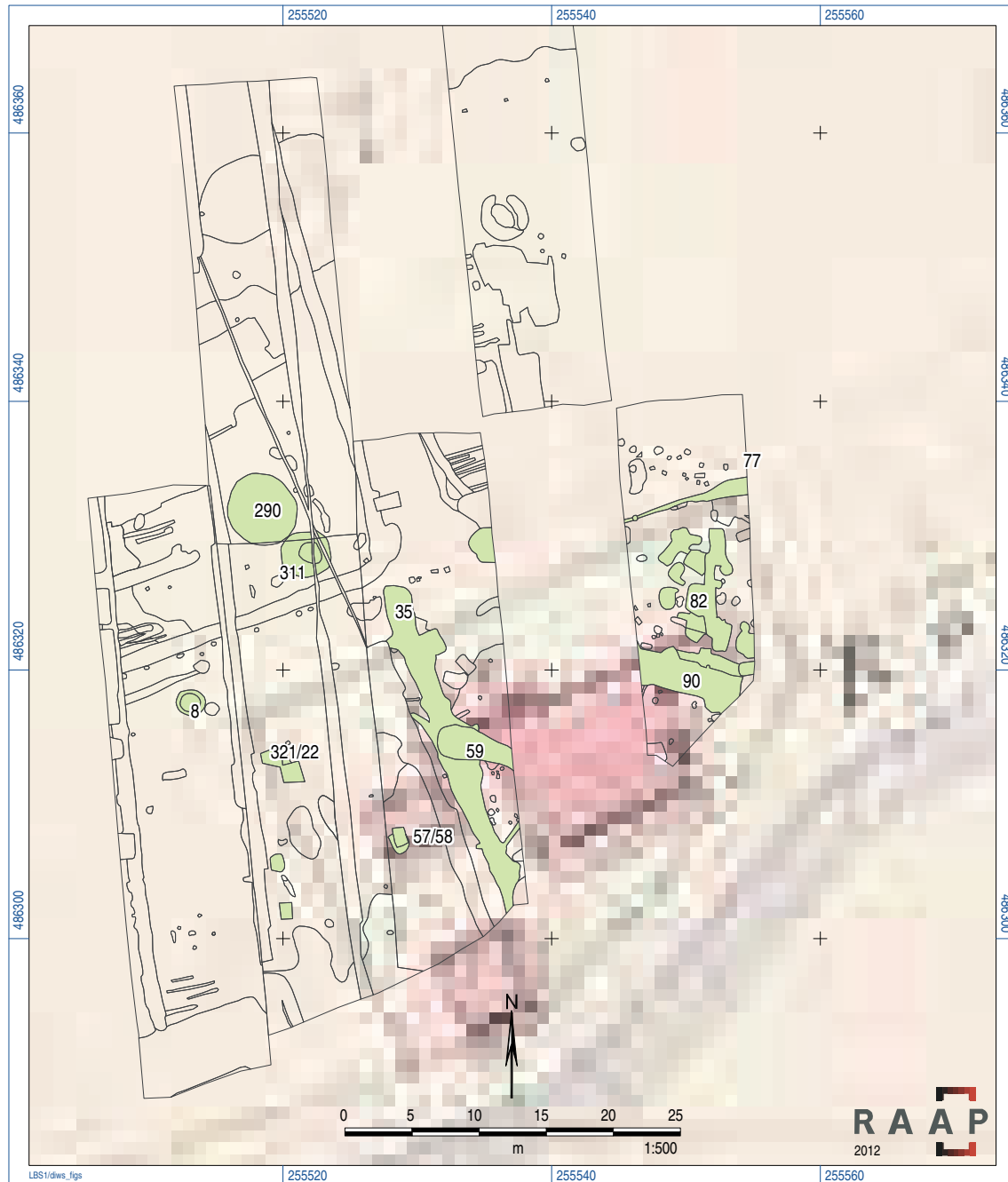
Figuur 15. Links de dwarsdoorsnede van kuil S 90: duidelijk zichtbaar zijn de twee fasen met bodembrokken in de vulling. Rechts kuil S 82 met één van de drie gevonden hoefijzers.

tot in de ongestoorde ondergrond waren ingegraven, kon geen duidelijk beeld van de bebouwing worden verkregen.

Het erf bestond volgens de kadastrale minuut van 1832 uit een hoofdgebouw en twee bijgebouwen (zie bijv. figuur 12). Het hoofdgebouw werd mogelijk omgeven door een greppel of haag. Waarschijnlijk zijn de greppels S 35 en S 77 daar de weerslag van. Deze vormen een rechthoek waarbinnen de eigenlijke boerderij heeft gelegen (zie figuur 16). Binnen de rechthoek zijn S 59 en S 90 mogelijk gelijk georiënteerde sporen van afbraak van de boerderij. In de vulling van deze tot wel 0,8 m diepe sporen is een brokkelige structuur zichtbaar: de kuilen zijn na verwijdering van wanden en/of palen meteen volgestort met aarde (figuur 15). Gezien het geringe aandeel baksteen zal de bebouwing waarschijnlijk in vakwerk zijn opgetrokken. Dit maakt een bouwdatum voor de 19e eeuw aannemelijk. Het voorkomen van geheel in baksteen opgetrokken gebouwen is in Twente voor de 19e eeuw niet aannemelijk. Haaks op S 90 is een kuilencluster zichtbaar (S 82). In deze kuilen met diepten variërend van 0,1 tot 0,8 m is een vergelijkbare vulling aanwezig. In dit kuilencluster zijn naast bouwpuin en keramiek drie hoefijzers gevonden.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 16. Overzicht van de sporen van het erf uit de Nieuwe tijd.

De sporen S 321/322 en S 57/58 vormen aan de westzijde van het hoofdgebouw de mogelijke resten van een bijgebouw en/of de westelijke begrenzing van het erf uit de Nieuwe tijd. Het meest zuidelijke gebouw, bekend uit 1832, is niet aangetroffen en lag direct ten zuiden van werkput 3.

5.4.2 Beer- en waterputten

Twee waterputten en een tonput lagen dicht bij elkaar direct ten noordwesten van het erf (figuur 16). Deze lagen opmerkelijk genoeg buiten de begrenzing van het erf zoals dat in 1832 werd opgetekend. Spoor S 8 betrof van oorsprong een put met een ingegraven ton. Deze tonput was echter

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 17. Dwarsdoorsnede van de geheel uitgegraven tonput (links) met rechts een detail van de achtergebleven (halve) bodem van de ton.

volledig uitgegraven (figuur 17). Op 1,54 m onder het opgravingsvlak is de helft van de bodem van de ton aangetroffen. Vanwege van de aanwezigheid van een bodem in de ton is een oorspronkelijke functie als beerput het meest aannemelijk. Het vondstmateriaal is uitermate gering en bestaat uit een enkel fragment dakpan en een scherf van een geglazuurde voorraadpot van steengoed.

De twee waterputten lagen naast elkaar en vertegenwoordigen mogelijk twee opeenvolgende fasen. Spoor S 290 bestond uit een heterogene vulling waarin meer vondstmateriaal aanwezig was dan in de tonput. Ook deze waterput was volledig uitgegraven. Het grondspoor reikte tot ongeveer 1,5 m onder opgravingsvlak. Hoe de constructie van de put er heeft uitgezien, kon niet worden vastgesteld. Mogelijk is het een waterput geweest van bekapte brokken of ringen van Bentheimer zandsteen. Volgens de bewoner lag een dergelijke put hier ergens in het akkerland. Deze is waarschijnlijk met de sloop van de laatste bebouwing van het erf in 1956 eveneens verdwenen (zie § 5.6.2). Het vondstmateriaal uit de uitgraafkuil van de waterput bestaat uit bouwpuin en aardewerk uit de 18e en/of 19e eeuw. Het oudst is een fragment steengoed uit de 15e/16e eeuw en een pijpenkop met een klein volume die in de 16e en/of 17e eeuw gedateerd kan worden. Het steengoed is waarschijnlijk te koppelen aan het oudere verkavelingsstelsel dat een oorsprong heeft in de Late Middeleeuwen. De pijpenkop geeft mogelijk een aanwijzing voor de ingebruikname van de waterput.

De tweede waterput S 311 kon alleen iets voor het centrum gecoupeerd worden vanwege de onmiddellijke nabijheid van een gasleiding. Toch kon een redelijk beeld van de constructie verkregen worden. De waterput was opgebouwd rond vier hoekpalen waar een plankenconstructie omheen was gezet (figuur 18). De put is om veiligheidsredenen niet nader onderzocht. Uit het

Figuur 18. Waterput S 311: links deels gecoupeerd en rechts de constructie en vulling na verwijdering van de bovenste plank.

profiel blijkt dat de waterput na het in onbruik raken deels is uitgegraven (hergebruik hout?) en daarna is volgestort met zand. In de onderste lagen is een schonere vulling aanwezig. Gezien het (geringe) vondstmateriaal zijn beide waterputten gelijktijdig buiten gebruik geraakt en gedempt. In waterput S 311 is alleen vondstmateriaal uit de 18e/19e eeuw verzameld. Over het moment van ingebruikname kan op basis van het vondstmateriaal geen duidelijkheid worden verkregen.

5.5 Vondsten

Tijdens de opgraving zijn in totaal 649 vondsten gedaan. Deze bestaan vooral uit keramische objecten: aardewerk (n=613) en bouwmetaal (n=20). De overige materiaalcategorieën waren in geringere aantallen aanwezig: natuursteen (n=8), metaal (n=3), hout (n=2) en glas (n=1). Het aardewerk bestaat uit 489 fragmenten handgevormd aardewerk uit de IJzertijd en 144 stuks uit de Nieuwe tijd.

5.5.1 Handgevormd aardewerk uit de IJzertijd

Uit de kuilen en paalkuilen uit de IJzertijd is een relatief grote hoeveelheid vondsten geborgen. De 489 scherven met een gewicht van 7,75 kg zijn goed geconserveerd en weinig gefragmenteerd; het gemiddelde gewicht per scherv is bijna 16 g. Dit is mede te wijten aan de aanwezigheid van twee kuilen binnen de gebouwplattegrond met duidelijke vondstconcentraties (zie § 5.3.4).

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

oppervlaktebehandeling	aantal scherven	percentage
ruwwandig	244	50%
besmeten	172	35%
gladwandig	38	8%
gepolijst	35	7%

Tabel 3. Verdeling oppervlaktebehandeling van het handgevormde aardewerk.

Het aardewerk is vrij uniform van karakter en bestaat vooral uit ruwwandig aardewerk, gemagerd met veel grof en vooral rood granietgruis. Een deel van het aardewerk is eveneens en soms zeer grof besmeten (tabel 3). Gladwandig en gepolijst aardewerk komt duidelijk in geringere aantallen voor.

Onder het materiaal bevindt zich een zeer grote en grof besmeten pot. Hoewel deze pot volledig uit elkaar gedrukt op de bodem van kuil S 163 lag, bleek deze volledig aanwezig (figuur 19). De grote voorraadpot heeft een randdiameter van 38 cm en een hoogte van 32 cm. Het gewicht van de pot bedraagt ruim 4,5 kg. De pot is vanaf de schouder zeer grof besmeten (figuur 20: nr. 1). In de kuil zijn daarnaast fragmenten van twee gladwandige kommen gevonden.

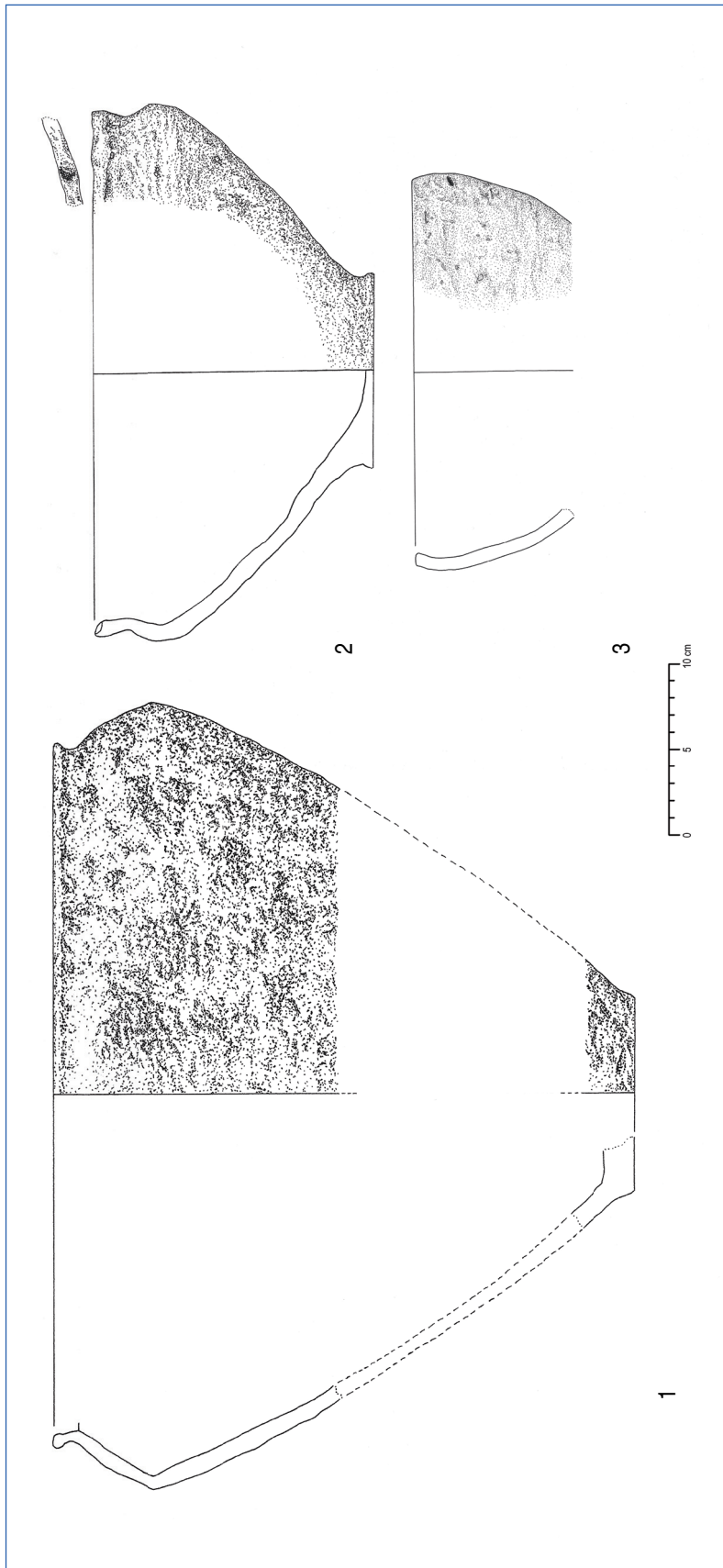
Ook een tweede kuil (S 152) bevatte fragmenten van meerdere potten met een totaal gewicht van 0,7 kg. Het merendeel behoort toe aan een ruwwandige, drieledige pot (figuur 20: nr. 2). Daarnaast is een gladwandige kom (figuur 20: nr. 3). en een enkele wandscherf met versiering in de vorm van verticale groeven geborgen.

Figuur 19. Grote fragmenten aardewerk op de bodem van kuil S 163 met rechts de gecoupeerde paalkuilen S 161 en S 162.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

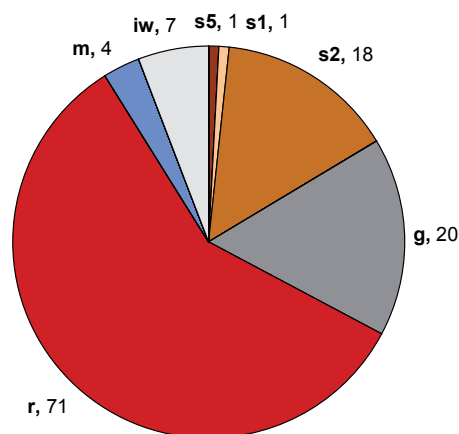
Figuur 20. Aardewerk uit de IJzertijd (1 = V 65; 2 = V 79; 3 = V 79).

Potten met een gesloten vorm werden naast bovengenoemde nog twee maal aangetroffen. Alle potten met gesloten profiel zijn van een gladwandig baksel. Gepolijste baksels zijn uitsluitend bij potten met steile profielen met licht uitstaande randen aangetroffen: een potvorm die drie maal is vastgesteld. De randfragmenten van de potten van ruwwandige baksels bestaan uit rechthoekige of spitse, kort omgeslagen randen: deze zijn zes maal geteld. Van alle in totaal 22 aangetroffen randfragmenten zijn er zeven versierd met vingertopindrukken op de rand (figuur 20: nr. 2).

Het aardewerk is duidelijk te koppelen aan de gebruikperiode van het erf. De datering op basis van de ¹⁴C-analyses ligt op de overgang van de Midden naar het begin van de Late IJzertijd: 350 voor Chr. tot 1 na Chr. De algemene kenmerken van het aardewerk uit Weerselo, versiering in de vorm van vingertopindrukken op de rand (d.i. bijna 32% van alle randfragmenten) en het aandeel besmeten materiaal (35%), past goed in dit tijdsbeeld en doet denken aan het materiaal in goed gedocumenteerde aardewerkcomplexen uit de omgeving, bijvoorbeeld van de vindplaats Bornsche Maten-Grutterskamp te Borne (Scholte Lubberink & Willemse, 2009).

5.5.2 Aardewerk Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd

De keramische vondsten uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd bestaat uit aardewerk en bouw-materiaal. Het keramisch bouwmaterial bestaat uit fragmenten baksteen (n=4), dakpan (n=9), tegel (n=1) en combinaties hiervan (n=6). Slechts tweemaal kon een maat van het gebruikte baksteen worden vastgesteld: ? x 11 x 4 cm. De dakpanfragmenten zijn afkomstig van de Verbeterde Hollandse pan. Beide bouwmaterialen dateren op basis van vorm en formaat in de periode 18e t/m 19e eeuw. Daarnaast zijn twee fragmenten van kleipijpen gevonden. De verdeling van de 124 scherven aardewerk staat weergegeven in figuur 21.

Figuur 21. Verdeling bakselsoorten aardewerk uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd volgens de codering Classificatiesysteem voor laat- en post-middeleeuws aardewerk en glas.

Grijs- en roodbakkend aardewerk

Ruim driekwart van het aardewerk bestaat uit grijs- en roodbakkend aardewerk. Het rood- en grijsbakkend aardewerk is afkomstig uit verschillende vroegstedelijke industrieën. De tweede helft van de 13e en de eerste helft van de 14e eeuw werden binnen onze streken gekenmerkt door de opkomst van gespecialiseerde productiecentra. Die ontstonden als gevolg van de verstedelijking

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 22. Links fragmenten van bordes van roodbakend geglazuurd aardewerk (V 97, V 8 en V 92) en rechts een zalfpotje (V 8).

en een bevolkingstoename. De grote keramiekateliers waren verspreid over de Lage Landen en gelegen bij veel Hollandse steden zoals Utrecht, maar ook in het direct over de grens gelegen Ochtrup. De productie liep door tot in de 17e en 18e eeuw en veranderde drastisch van huishoudniveau naar professionele industrie, waarbij het vormenspectrum veranderde en de diversiteit toenam (Bartels, 1999: 105).

Van het roodbakend geglazuurd aardewerk kan een deel op functie bepaald worden. Van het totaal aantal scherven roodbakend aardewerk is 31% als bord gedefinieerd. Het betreft typische bordes, doorgaans aangeduid als Nederrijnse keramiek.⁴ Het is echter meer waarschijnlijk dat Twentse vondsten afkomstig zijn uit Ochtrup. De bordes van dit type hebben versieringsmotieven die altijd uit een vast aantal elementen bestaan. De vlag is versierd met slijb in de vorm van een doorlopende golflijn, losse stippen of concentrische cirkels (figuur 22). Ook is op de bordes de sgraffito-techniek toegepast: ingekraste stippen en lijnen. De bordes dateren op basis van vorm en versieringswijze uit de eerste helft van de 18e eeuw en kunnen gezien worden als het gewone bord van het doorsnee huishouden.

De overige vormen van roodbakend geglazuurd aardewerk bestaan uit potten. Een opmerkelijk vondst is een compleet zalfpotje met een hoogte van 5,5 cm en een binnendoorsnede van 3 cm (figuur 22). Het potje is aan de binnenzijde met lood en koperoxide geglazuurd.

Een tweede opmerkelijke scherv betreft een tuit met daarboven een ingekraste dierenkop, mogelijk een haas of varken (figuur 23). Qua vormgeving doet de scherv denken aan waterspuwers op gebouwen, vaak vormgegeven met monsterlijke koppen. Het is niet geheel duidelijk of de scherv afkomstig is van een tuitpot, veldfles, vetvanger of een bak waar vloeistof uit gegoten kon worden. Op grond van de figuratie dateert de scherv waarschijnlijk uit de tweede helft van de 16e of 17e eeuw.

⁴ Met de term 'Nederrijnse keramiek' wordt het aardewerk bedoeld dat gemaakt is in de driehoek Kleef-Krefeld-Tegelen: globaal het gebied tussen de Rijn en de Maas onder Nijmegen en boven Düsseldorf.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 23. Fragment roodbakkerd aardewerk met tuit en dierenkop (V 57).

Het grijsbakkend, gedraaide aardewerk bestaat vooral uit potten en kommen. Het grijsbakkend aardewerk wordt meestal gedateerd tot in de 15e of 16e eeuw; hierna werd het door het roodbakkerd aardewerk van de markt verdreven. Toch loopt het gebruik op het platteland, zeker in het oosten van Nederland, langer door. Uit enkele Oost-Nederlandse vondstcomplexen, waaronder te Oldenzaal, is een datering van het grijsbakkend aardewerk tot in de 16e en zelfs het begin van de 17e eeuw niet ongewoon (Ostkamp, 1999: 34; Bente, zonder jaartal).⁵ In de nabijheid van Oldenzaal maar ook aan de Vecht bij Nordhorn, nabij Bentheim en in Ochtrup, zijn ovenstorten van grijsbakkend aardewerk bekend. In De Lutte zijn erven bekend met de namen Potterink en Graperink. In de collectie van de oudheidkamer Twente zijn misbaksels van grijsbakkend aardewerk aanwezig, helaas zonder vindplaatsaanduiding. Deze regionale vormen zijn gemaakt van tertiaire klei hebben vaak een grijs-rode gelaagdheid op de breuk of zijn geheel grijs met veel witte mineralen en steengruis op de breuk. Van deze regionale vormen zijn er in Weerselo slechts vier als zodanig herkend. De meeste scherven van grijsbakkend aardewerk uit Weerselo betreffen vroege baksels: de overgangperiode van handgevormde naar gedraaide vormen uit de 14e en/of 15e eeuw.

Steengoed

Het oudst aangetroffen middeleeuwse keramiek betreft een klein fragment van een kan van proto-steengoed. Deze dateert uit de eerste helft van de 13e eeuw. De chronologische ontwikkeling van proto- naar echt steengoed vond zijn beslag rond 1300. In Weerselo is slechts één scherv van echt steengoed uit Siegburg gevonden. Deze dateert uit de 14e/15e eeuw.

Het overige aangetroffen steengoed betreft vooral geglazuurd steengoed dat is gebruikt voor de opslag van waren. Dit steengoed is met 15% van het totaal aantal vondsten uit de Nieuwe tijd goed vertegenwoordigd. Het aanwezige, dun aangebrachte glazuur met vlekken en strepen maakt het

⁵ Bente dateert een vondstcomplex van de voormalige havezate Hagmolen bij Bentelo met nog 39% grijsbakkend aardewerk tussen 1493 en 1620.

aannemelijk dat deze afkomstig zijn uit de pottenbakkerijen rondom Stadtlohn en Vreden, vlak over de grens bij Winterswijk. De economie van de streek was altijd, evenals in het nabijgelegen Twente, agrarisch gericht. Daarnaast was ook sprake van keramiekproductie, waarvan de omvang niet onderschat moet worden. Deze Münsterlandse steengoedbakkers begonnen hun productie in de 17e eeuw en maakten tot in de late 19e eeuw een beperkte hoeveelheid vormen, die niet uitblonken door hun vormgeving maar wel degelijk, goedkoop en zeer praktisch bleken (Bartels, 1999: 83-85). Ook de aanwezige versiering met donkerblauwe, bijna zwarte kobaltverf is kenmerkend voor deze productiecentra. Een aantal scherven is afkomstig van zogenaamde Keulse potten uit dezelfde productiecentra. Meer dan de helft (67%) van de verzamelde steengoedscherven is overigens afkomstig van (grote) voorraadvaten. Tevens zijn fragmenten van mineraalwaterkruiken gevonden.

Overige bakselgroepen

De overige bakselgroepen bestaan uit majolica en industrieel wit aardewerk. Er zijn vier scherven majolica gevonden. Deze hebben toebehoord aan borden die gedateerd moeten worden in de 17e/18e eeuw.

Industrieel wit aardewerk vormt de jongste keramiekgroep en is in Weerselo-'t Spikkert gebruikt in de laatste decennia voor de sloop. Rond 1730 komt in Engeland de productie van industriële keramiek op gang. Het zou nog tot 1765 duren voordat de eerste producten op de Nederlandse markt verschijnen. Pas in 1836 werd in Maastricht de eerste fabriek opgericht van Petrus Regout. In rap tempo breidde de productie uit en overspoelde de Nederlandse markt, daarbij langzaam de producten uit Engeland verdrijvend (Clevis, 2007). Het industriële aardewerk uit Weerselo bestaat uit koppen en kommen, waarvan enkele beschilderd met boerenbont-motieven.

5.5.3 Overige materiaalcategorieën

De overige materiaalcategorieën bestaan uit natuursteen, metaal, hout en glas. Een klein fragment glas is afkomstig uit S 10, een kuil naast beerput S 8.

Het natuursteen bestaat onder ander uit vuursteen, graniet en zandsteen. De laatste betrof een slijpsteen. Van het vuursteen is niet geheel duidelijk of het natuurlijke of bewerkte stukken betreft. Op slechts één stuk is mogelijk retouche zichtbaar. Op twee stuks na is al het natuursteen afkomstig uit de greppels of banen spitsporen. Het betreft dus waarschijnlijk materiaal uit de IJzertijd dat door het graven en spitten uit zijn context is geraakt. Uit een paalkuil uit de IJzertijd zijn twee brokken natuursteen afkomstig die gezien hun kleur en structuur zijn verhit als kookstenen.

Het enig verzamelde metaal betreft drie hoefijzers. Deze zijn vanwege hun anekdotische waarde gefotografeerd. Omdat het niet om behoudenswaardig materiaal gaat en deze ook niet bijdragen aan kennisvermeerdering met betrekking tot de bewoning in de Nieuwe tijd, zijn de hoefijzers na fotografische vastlegging uitgeselecteerd voor deponering. De hoefijzers (figuur 24) zijn gevonden in kuilen op de plaats waar het laatst gesloopte gebouw heeft gestaan. Dit gebouw werd volgens de bewoner van Eerdmansweg 3 in de Tweede Wereldoorlog door de Duitse bezetter gebruikt als paardenstal! Uit een inventarislijst van het erf Lumet uit 1856 blijkt dat er geen paarden gehouden werden.

Figuur 24. Volledig gecorrodeerde hoefijzers (V 13 en V 17).

Tot slot zijn twee houten voorwerpen verzameld. Het betreft de (halve) bodem van de ingegraven ton (beerput S 8) en een schot uit waterput S 311 (figuur 25). Beide stukken hout bleken niet geschikt voor dendrochronologische analyse. Op beide houtdelen zijn geen merktekens aangebracht en zijn derhalve eveneens uitgeselecteerd voor deponering.

5.5.4 Ruimtelijke verspreiding van de vondsten

Het vondstmateriaal uit de IJzertijd is ruim vertegenwoordigd. In vele paalkuilen van zowel hoofdgebouw als bijgebouwen is materiaal aangetroffen. Uit een paalkuil in de noordelijke lange zijde en twee kuilen aan de zuidzijde van de gebouwplattegrond is duidelijk meer materiaal afkomstig. Met name kuil S 163 is vermeldenswaardig. De ovale kuil had nog slechts een diepte van 13 cm onder opgravingsvlak en was grotendeels gevuld met aardewerk. In totaal is ruim 5 kg aardewerk geborgen uit deze kuil. In totaal waren drie individuen aanwezig, waaronder een complete voorraadpot van ruim 4,5 kg. In de tweede kuil S 168 met een diepte van 16 cm zijn slechts enkele scherven gevonden. De betekenis van de kuilen is niet zeker. Omdat S 163 buiten de wand maar onder de dakvoet ligt en S 168 geheel buiten de plattegrond ligt, is mogelijk sprake van een bouw- of verlatingsoffer. Het is echter niet uitgesloten dat de kuilen primair voor opslagdoeleinden zijn gebruikt en bij het verlaten van de nederzetting bewust of onbewust zijn volgestort met afval.

Het vondstmateriaal uit de Nieuwe tijd is selectief verzameld. Toch was geen sprake van grote vondsthoeveelheden. Met name uit de uitgegraven water- en beerput is opvallend weinig materiaal aanwezig. Ook de aanwezigheid van bouwpuin was opvallend gering. Bij de ontmanteling van het erf uit de Nieuwe tijd is dan ook waarschijnlijk grondig opgeruimd.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 25. Houten voorwerpen: voor- en achterzijde van (halve) tonbodem (V 6) en houten schot (V 68) uit waterput S 311.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 26. Vereenvoudigde plattegrond van de nederzetting uit de IJzertijd Bornsche Maten-Grutterskamp te Borne (Scholte Lubberink & Willemse 2008).

5.6 De vindplaats

5.6.1 IJzertijd

Opgegraven vindplaatsen uit de Midden IJzertijd zijn voornamelijk zeldzaam in de Twentse regio. De grondsporen in Weerselo-'t Spikkert behoren tot een gebouwplattegrond van het type Dalen. Deze wordt gedateerd in de periode Midden IJzertijd tot het begin van de Late IJzertijd. Deze datering werd verkregen door drie dateringen van houtskool uit enkele kuilen volgens de ^{14}C -methode. De datering van de vindplaats ligt tussen 350 voor Chr. en 1 na Chr. Daarnaast zijn spiekers (opslagplaatsen voor graan) opgetekend. De vindplaats bestond uit een enkel, kortstondig bewoond erf en lag op een lage dekzandrug begrensd door een laagte. Opvallend is het ontbreken van waterputten of -kuilen die doorgaans bij een erf liggen.

Een vergelijking met het grote nederzettingsterrein 'De Borchert' bij Denekamp is niet te maken. 'De Borchert' is een hooggelegen dekzandrug langs de oostzijde van het dal van de Dinkel en is opgegraven in 1972/1973. De opgravingsresultaten zijn in het kader van het *Odyssee*-project nader uitgewerkt (Van de Velde, 2011). In de opgraving zijn met name huisplattegronden, sporen van bijgebouwen, waterputten, (vang)kuilen en (stand)greppels van omheiningen aangetroffen. Deze grondsporen dateren bijna geheel uit de Late IJzertijd en de Romeinse tijd.

Een goed vergelijkbare nederzetting is aangetroffen in Borne. Tijdens het onderzoek op de Grutterskamp en in het aangrenzende plangebied Carmel Cluster is een uitgestrekt terrein met nederzettingssporen uit de periode Midden IJzertijd t/m Vroeg Romeinse tijd in kaart gebracht (figuur 26).

De nederzettingssporen bevinden zich op (de flanken van) een flauwe welving met een hoofdzakelijk sterk lemige en deels verkitte, ijzerrijke bodem. Er zijn sporen gevonden van acht grote(re) gebouwen (d.w.z. boerderijen en huizen zonder stalgedeelte), ongeveer honderd bijgebouwen (spiekers en hooimijten), enkele palenrijen en veertien waterkuilen. De totale omvang van het nederzettingsterrein wordt op ongeveer 7 ha geschat. Hiervan is iets minder dan de helft vlakdekend opgegraven. Het andere deel is globaal bekend uit proefsleuvenonderzoek. Het onderzochte deel van het nederzettingsterrein heeft sporen en mobilia (hoofdzakelijk keramiek) opgeleverd die uit de periode tussen circa 400 voor Chr. en het begin van de jaartelling dateren. Verondersteld wordt dat de onderzochte nederzetting de neerslag vormt van een enkele, alleenstaande boerderij (*Einzelhof*) met bijgebouwen (spiekers en hooimijten) en waterkuilen, die in de loop van de tijd met enige regelmaat over een korte afstand is verplaatst.

De grote variatie aan boerderijtypen op de Grutterskamp is een algemeen kenmerk voor de Late IJzertijd in Oost- en Midden-Nederland, waarin sprake is van een verwarrend beeld van naast elkaar voorkomende plattegronden met zowel Noord-Nederlandse als Zuid-Nederlandse karakteristieken. Een grote variatie in huisplattegronden is geen typisch Oost- of Midden-Nederlands verschijnsel, maar is ook voor de Late IJzertijd in Zuid-Nederland geconstateerd. Mogelijk bestaat er een verband met een toenemende regionale verschillen in deze periode, die zich ook weerspiegelen in bepaalde kenmerken van het aardewerk.

Het grote aantal spiekers is een kenmerk van nederzettingen uit de Midden en Late IJzertijd en/of de Vroeg Romeinse tijd in Oost- en Midden-Nederland. De spiekers liggen doorgaans in rechte of gebogen rijen aan een of meerdere zijden van het erf of liggen in een krans rondom het erf. Een belangrijke constatering van het onderzoek in Borne was dat de laaggelegen gronden, voorheen aangeduid als niet geschikt voor bewoning, juist in de Midden IJzertijd en Late IJzertijd wel degelijk bewoond zijn geweest.

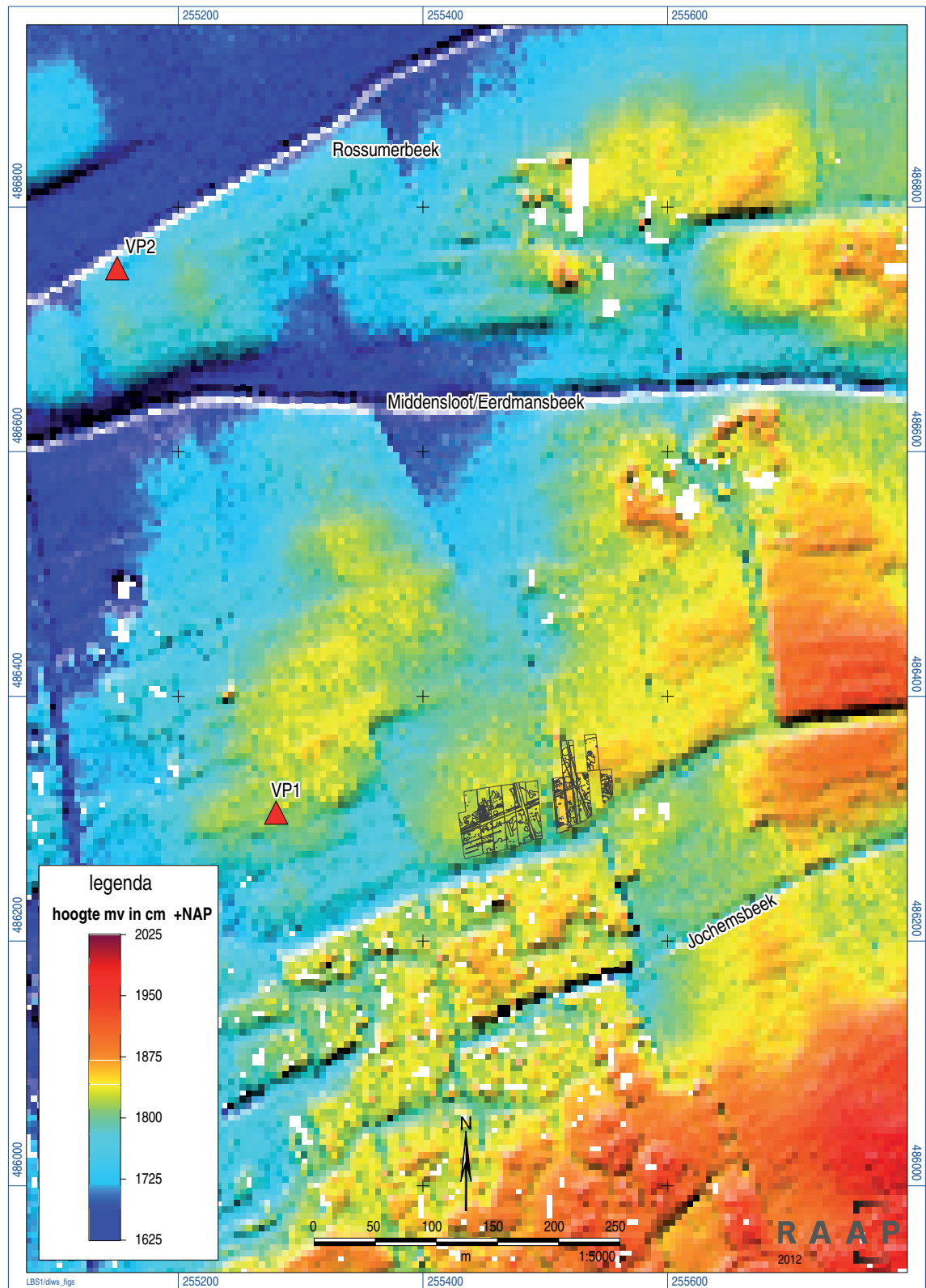
De vindplaats Weerselo-'t Spikkert is een vergelijkbaar laaggelegen bewoningsterrein in een met de vindplaats Bornsche Maten-Grutterskamp vergelijkbare landschappelijke situatie. Ook in de directe nabijheid is archeologisch onderzoek uitgevoerd ten behoeve van de aanleg van de Noordelijke Rondweg. Na vooronderzoek en een opgraving is gebleken dat zich daar een nederzetting uit de IJzertijd bevond. Bij dit onderzoek zijn echter geen plattegronden van gebouwen gevonden, maar slechts paalsporen waarvan een aantal tot de plattegronden van enkele spiekers kon worden toegewezen. Deze nederzetting ligt op een smalle dekzandrug die aan de noord- en zuidzijde door de beekdalen van respectievelijk de Rossumerbeek en de Middensloot/Eertmansbeek wordt begrensd (Pronk, 2007; Huisman, 2009). Extrapolatie van deze gegevens op het AHN leert dat Weerselo- t Spikkert waarschijnlijk eveneens deel uitmaakt van een zeer uitgebreid nederzettings-areaal zoals op de Grutterskamp te Borne (figuur 27).

Het opgegraven erf wordt aan de westzijde begrensd door een laagte die ook bij de opgraving duidelijk is aangetoond. Westelijk van deze laagte is bij het proefsleuvenonderzoek door de firma Oranjewoud een waterput (deels?) onderzocht (Visinga, 2010).⁶ Deze vindplaats 1 (figuur 27: VP1) uit het vooronderzoek is daarmee duidelijk te kort gedaan. Hoewel bij vindplaats 2, rondweg Weerselo

⁶ De omschreven 'waterput' betreft waarschijnlijk eerder een waterkuil, zoals in Borne veelvuldig aangetroffen.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 27. Extrapolatie archeologische gegevens op het AHN.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 28. Opgraving met op achtergrond erve Spikkert.

(figuur 27: VP2; Pronk, 2007) geen duidelijke gebouwplattegronden zijn aangetroffen, is wel sprake van een nederzettingsterrein. Het beeld dat hiermee opgeroepen wordt, is dat het opgegraven erf Weerselo-’t Spikkert deel lijkt uit te maken van een veel groter, ruim opgezet nederzettingsareaal uit de IJzertijd dat zich ook oostwaarts lijkt uit te strekken. Mogelijk is de meest oostelijke spieker zelfs onderdeel van een tweede bewoningscluster ten oosten van het opgegraven erf. Daarmee is duidelijk dat het landschap uit de IJzertijd zoals dat in Borne is vastgesteld, met zeer diffuse verspreiding van woongebouwen, spiekers en waterkuilen op de flanken van laaggelegen dekzandruggen en -koppen in een gebied doorsneden door beeklopen, ook in Weerselo aanwezig is geweest.

5.6.2 Nieuwe tijd

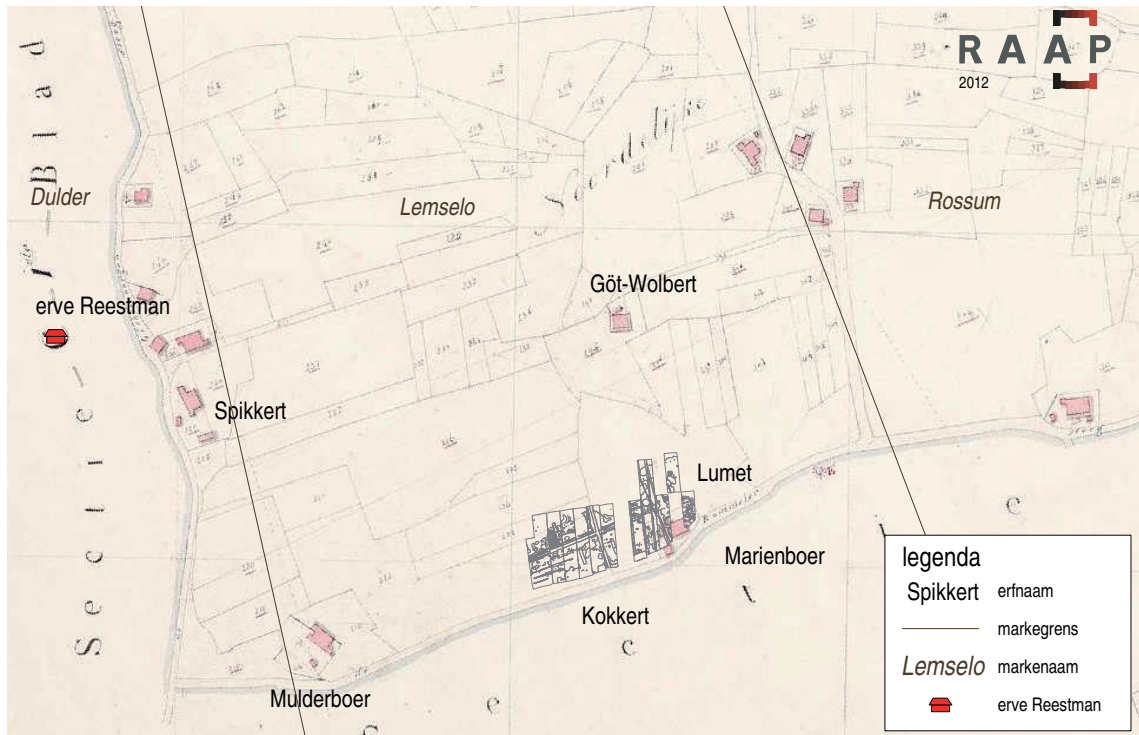
Het opgegraven erf uit de Nieuwe tijd maakt deel uit van het noordelijke deel van Nijstad. De naam Nijstad wordt voor het eerst gebruikt in 1602. Daarvoor wordt het gebied aangeduid als de Velthuizen. Het ligt deels in de marken Dulder, Rossum en Lemselo. Het gaat grotendeels om een nieuw vestigingsgebied voor ongewaarde keuterboeren en ambachtslieden op woeste gronden buiten de oude middeleeuwse buurschappen (Engelbertink, 1993).

De naam van het plan- en onderzoeksgebied 't Spikkert is afgeleid van één van de bekende boerderijnamen (figuur 28). Deze boerderij behoort evenals het veel oudere erve Reestman tot de marke Dulder. Erf Reestman (dat net niet staat afgebeeld op figuur 29) is het enige van oorsprong middeleeuwse erf met een vermelding in het Schattingsregister uit 1475 en wordt daarin aangeduid als De Rees.⁷ In hoeverre het oude verkavelingsstelsel dat bij de opgraving is blootgelegd

⁷ Het Verpondingsregister van Twente van 1601 (Vereniging Oudheidkamer "Twente").

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 29. Noordelijke deel Nijstad op de kadastrale minuut uit 1832.

gekoppeld kan worden aan dit historische erf, is niet duidelijk. Zoals gesteld dateert één scherf uit de 13e eeuw, maar het merendeel uit de 15e of 16e eeuw. Het is niet uitgesloten dat het verkavelingssysteem in het onderzoeksgebied, zoals dat ook nog in 1832 is opgetekend, als onderdeel van de akkerlanden van erva Reestman een oorsprong heeft in de (late) 15e eeuw als nieuwe ontginning van woeste gronden.

In 1832 zijn alle boerderijen en huizen van ambachtslieden (als touwmakers en kuipers) in Nijstad opgetekend. In figuur 29 staat een aantal met naam aangeduid, zoals het erf *Spikkert* uit 1602. Het deels blootgelegde erf uit de Nieuwe tijd stond bekend als *Lumet*. Deze naam dateert uit 1587. *Stoelmarten* (aangeduid als *Lumet*) had het in een in 1604 gedateerde brief over een stuk zaailand dat hij uit de marken Rossum en Lemselo mag bemesten. Het schamele bezit wordt omschreven als drie melkkoeien, vier guste beesten (pinken, jongvee) en één paard. De oorsprong van het erf ligt dus ergens in de late 16e of vroeg 17e eeuw. Ook de aan de andere kant van de *Rommeler Steeg* (thans Eerdmansweg) gelegen boerderijen dateren uit het begin van de 17e eeuw: *Kokkert* (1602) en *Mareinboer* (1612). Ook deze boeren hadden een schamel bezit. *Kok-Albert* oftewel *Kokkert* had één *morgen* eigen en middelmatig zaailand (1,3 ha), twee *scheppelt* waterige vee-weide (0,27 ha), anderhalve *dagmaat* groenland (0,85 ha), drie paarden en één1 varken.⁸ *Marien-Jan* (*Mareinboer*) had nog minder: zes *spint* land (0,199 ha), twee koeien en een gust beest.

Het erf *Lumet* was in 1832 in bezit van Jannes Nijboer. Na diens overlijden in 1856 is de inventaris opgemaakt. Hoewel niet duidelijk is hoeveel land bij het erf behoorde, is er wel een lijst van alle

⁸ Alle genoemde en te noemen namen en bezittingen zijn ontleend aan Engelbertink (1993).

1856: Na het sterven van Jannes Nijboer is de inventaris opgemaakt: aarden schotels, borden, aarden theepot, 3 tinnen lepels, 7 stalen vorken, melkvat, emmer, leupen, karn, 2 wateremmers, 2 koffiezetters, 3 handdoeken, Keulse potten, houten boterbak, 2 aarden pannetjes, koekepan, 6 matten, stoelen, kinderstoeltje, vierkante tafel, kleine spiegel, 2 schilderijen, geverfde eikenhouten kleerkist, tuigmand, geverfd kabinet, stel beddegoed, 6 stoelen, kist, overbed met 3 lakens, spinnewiel, 8 aarden borden, koperen koffieketeltje, oude karn, 2 oude leupens, aarden pot, pollepel, blikken koffietrommeltje, blikken melkschenker, koperen koffieketel, 3 ijzeren potten, kleine ijzeren pot, lepelbord, 6 ronde tinnen lepels, ronde opslagtafel, haardketting, tang, 2 kruizen, 8 schilderijtjes, 2 kleerkisten, zaadton, baktrog, enige oude zakken, zolderladder, 3 vlegels, bezem, schop, 2 grepen, hildeladder, wan, vork, 'sopkuven', zeis, zicht, oude wagen, bijl, koekijzer, weegstok, koe, varken, 2 oude spinnewielen, 2 linnen weefgetouwen, 2 spoelwielen, overbed, voorraad mondbehoefte, stro, kleren, lijfstoebehoren van de overleden man en vrouw, paar zilveren schoengespen, gouden halskruis met slot en kralen, gouden hangslot met crucifix, kerkboek, 18 zilveren knopen, rogge, gerst, boekweit, vlas, aardappelen, gras, kruikar, vat.

Schulden: geleend geld, winkelwaar, dagloon aan Kalferink, doktersschuld aan Essink Oldenzaal en Wiegman Weerselo, paardhelpen, schuld aan Evelo, Marie Lijnen, Menko Hengelo, en Hendrika Rekers.

Figuur 30. Opsomming van de inventaris uit 1856 (bron: Engelbertink, 1993).

roerende goederen (figuur 30). Tot deze inventaris behoorde slechts twee stuks vee: een koe en een varken. In 1874 wordt erf Lumet verkleind en staat er waarschijnlijk nog slechts één gebouw. In 1937 is het in bezit van Broekhuis uit Dulder. In de Tweede wereldoorlog wordt het gebouw door de Duitse bezetter gebruikt als paardenstal. De vondst van drie hoefijzers, juist op deze locatie, is op zijn minst anekdotisch. In 1955 is het in bezit van Antoon Nijhuis uit Weerselo en het gebouw wordt gesloopt in 1956. Een saillant detail is dat het onderzoeksgebied zowel in de Prehistorie als in historische tijden door kleine boeren werd bewoond en gebruikt.

5.6.3 Gaafheid en conservering van de vindplaats

In het onderzoeksgebied zijn slechts enkele recente verstoringen aangetroffen. De archeologische resten zijn goed geconserveerd. Door de herontginning in de 15e eeuw, waarbij delen van het onderzoeksgebied verspit zijn, waren grondsporen uit de IJzertijd in het vlak moeilijk zichtbaar. In de dwarsdoorsneden bleken deze echter zeer goed geconserveerd. Sporen en vondsten uit zowel IJzertijd als Nieuwe tijd waren goed geconserveerd.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

6 Conclusies

De opgraving heeft een indruk gegeven van prehistorische bewoning, landschapsgebruik in de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd en kleinschalige bewoning in de Nieuwe tijd. In deze paragraaf worden de conclusies gegeven in de vorm van de antwoorden op de specifieke onderzoeksvragen (zie hoofdstuk 3) uit het PvE (Oude Rengerink, 2012).

1. *Uit welke perioden dateren de nederzettingssporen?*

Nederzettingssporen dateren uit de laatste fase van de Midden IJzertijd en de eerste fase van de Late IJzertijd: tussen 350 voor Chr. en 1 na Chr. In de 15e en/of 16e eeuw wordt het onderzoeksgebied herontgonnen. Een verkavelingspatroon bestaande uit greppels en banen spit-sporen getuigen daarvan. Aan eind van de 16e of het begin van de 17e eeuw verschijnt een klein boerenerf aan de Eerdmansweg. Het opgegraven erf maakt deel uit van het noordelijke deel van de Nijstad. De naam Nijstad wordt voor het eerst gebruikt in 1602. Daarvoor wordt het gebied aangeduid als de Velthuizen. Het ligt deels in de marken Dulder, Rossum en Lemselo. Het gaat grotendeels om een nieuw vestigingsgebied voor ongewaarde keuterboeren en ambachtslui op woeste gronden buiten de oude middeleeuwse buurschappen.

2. *Wat is de interne structuur van vindplaats met betrekking tot gebouwplattegronden en overige sporen (greppels, afval- en waterkuilen, waterputten)?*

De vindplaats uit de IJzertijd bestaat uit een woongebouw met ten noorden en oosten daarvan een lint spiekers. Overige sporen, zoals waterkuilen of greppels, zijn niet aangetroffen, maar vooral waterkuilen kunnen op een grotere afstand van het erf buiten het opgegraven gebied aanwezig zijn. De vindplaats uit de Nieuwe tijd bestond volgens kaartmateriaal uit een hoofdgebouw en twee bijgebouwen. Omdat deze vindplaats slechts deels is onderzocht, kunnen nauwelijks uitspraken gedaan worden over de structuur en de ontwikkeling in de loop van de tijd. Wel zijn twee waterputten en een beerput (ingegraven ton) blootgelegd. Deze bevonden zich op het achtererf; het hoofdgebouw was georiënteerd op de weg.

3. *Welke structuren, solitaire sporen en activiteitengebieden zijn aangetroffen en hoe verhouden deze zich tot het algemene beeld van de desbetreffende periode in de regio? Met andere woorden wat is de aard van de nederzetting?*

Een algemeen beeld bestaat nog niet voor de regio Twente. In Borne is een vergelijkbaar, zeer uitgebreid nederzettingsterrein onderzocht met verspreide bewoning op de flanken van lage dekzandkoppen en -ruggen. De nederzetting Weerselo-'t Spikkert maakt waarschijnlijk een klein deel uit van een vergelijkbaar en even omvangrijk nederzettingsterrein als in Borne. Verondersteld wordt dat de onderzochte nederzetting de neerslag vormt van een enkele, alleenstaande boerderij (*Einzelhof*) met bijgebouwen (spiekers en hooimijten) en waterkuilen, die in de loop van de tijd met enige regelmaat over een korte afstand is verplaatst.

4. *Zijn binnen de huizen en erven sporen van (ambachtelijke) activiteiten waarneembaar?*
Deze zijn niet aangetroffen.

5. *Is sprake van duidelijk te begrenzen erven van Einzelhöfe of is er in enige periode ook een nederzetting met meerdere gelijktijdige erven aanwezig geweest?*
Er is slechts één erf blootgelegd. Dit lag op een lage dekzandrug en werd landschappelijk duidelijk begrensd door laagtes.

6. *Is er een scherpe begrenzing van de Einzelhöfe of nederzetting met het omliggende gebied of bestaat er ook nog een perifere zone?*
Zie het antwoord op onderzoeksvraag 6. Aan de oostzijde zijn ter hoogte van het erf uit de Nieuwe tijd geen sporen uit de IJzertijd aangetroffen. Het is echter niet uitgesloten dat ten oosten van het onderzoeksgebied, waar de dekzandrug zich verder uitstrekt, meer resten uit de IJzertijd aanwezig zijn.

7. *Is er continuïteit van bewoning of zijn er in diachroon perspectief ook aantoonbare hiaten?*
Er is duidelijk sprake van een hiaat in bewoning en gebruik van het landschap. De oudste bewoning dateert uit de Midden/Late IJzertijd. Pas in de 15e en/of 16e eeuw wordt het terrein opnieuw ontgonnen en bewoning verschijnt weer aan het begin van de 17e eeuw.

8. *Wat is de typologie van eventueel aan te treffen huisplattegronden?*
De huisplattegrond betreft een type Dalen. Boerderijen van het type Dalen hebben een lengte van circa 13 tot 17 m en een breedte van circa 5 tot 6 m. De plattegrond te Weerselo-'t Spikkert was 17,8 bij 7,75 m groot. Ze vertonen, net als het type Haps, een enkele rij van drie tot vijf zware, dakdragende binnenstijlen. De afstand tussen de binnenstijlen is relatief groot en kan meer dan 5 m bedragen; in Weerselo-'t Spikkert betrof de afstand tussen de aanwezige stijlen 3,5 en 4,8 m. Bij het type Dalen ligt één van de binnenstijlen aan de zijde van het woongedeelte op één lijn met de palen van het ingangsvak. Aan het begin van de stal, aan de andere zijde van het ingangsvak, is sprake van een extra paar binnenstijlen aan weerszijden van de centrale as. De desbetreffende boerderijen zijn derhalve ter hoogte van de ingangen driebeukig.

9. *Welke aantoonbare externe invloeden zijn er aanwijsbaar aan de hand van huistypen, aardewerk of andere artefacten (mogelijke buitenregionale importen)?*
De grote variatie aan boerderijtypen zoals aangetroffen in Borne is een algemeen kenmerk voor de Late IJzertijd in Oost- en Midden-Nederland, waarin sprake is van een verwarrend beeld van naast elkaar voorkomende plattegronden met zowel Noord-Nederlandse als Zuid-Nederlandse karakteristieken. Een grote variatie in huisplattegronden is geen typisch Oost- of Midden-Nederlands verschijnsel, maar is ook voor de Late IJzertijd in Zuid-Nederland geconstateerd. Mogelijk bestaat er een verband met toenemende regionale verschillen in deze periode, die zich ook weerspiegelen in bepaalde kenmerken van het aardewerk. Dit kon echter in Weerselo niet vastgesteld worden.

10. *Indien er duidelijk sprake is van bewoningssporen uit de Late IJzertijd en de Romeinse tijd; hoe verhouden die zich tot opgegraven vindplaatsen uit dezelfde perioden uit de omgeving (bijvoorbeeld De Borchert bij Denekamp en de Zuidesch en de Grutterskamp bij Borne)?*

11. *Wat is het synchrone en diachrone kader van de vindplaats in regionaal verband? Wijken de resultaten af van het huidige beeld van het bewoningspatroon in de late Prehistorie ?*

In synchroon kader lijkt er een duidelijke overeenkomst met de vindplaats te Borne. De vindplaats Weerselo-'t Spikkert is een vergelijkbaar, laaggelegen bewoningsterrein. Door de beperktheid van het onderzoek te Weerselo kunnen geen diachrone kaders geschetst worden. Voorgangers op opvolgers van de opgegraven nederzetting liggen vermoedelijk buiten het opgegraven gebied. Uit de vondst van een waterkuil tijdens het vooronderzoek (vindplaats 1) blijkt dat de bewoning zich in ieder geval westwaarts uitstreckte. Ook circa 500 m noordelijk is, in het kader van de aanleg van de Noordelijke Rondweg, archeologisch onderzoek uitgevoerd. Na een opgraving is gebleken dat zich daar eveneens een nederzetting uit de IJzertijd bevond. Het is dus zeer aannemelijk dat het opgegraven erf een klein deel vormt van een veel groter nederzettingsterrein zoals te Borne.

12. *Welke kenmerken vertoont de materiële cultuur en welke typologische affiniteiten zijn hieruit te herleiden?*

Het aangetroffen aardewerk is typologisch zeer algemeen en kon alleen op basis van ¹⁴C-analyse geplaatst worden in de overgangperiode tussen de Midden en Late IJzertijd. Dergelijke potvormen en versieringswijzen werden ook nog gebruikt tot in de Vroeg Romeinse tijd.

13. *Is op basis van aard en vondstsamenstelling sprake van bijzondere contexten, zoals bouw- of verlatingsoffers, voorraad/afvalkuilen en wat is de betekenis hiervan geweest binnen de nederzetting?*

Uit enkele kuilen is duidelijk veel materiaal afkomstig. Met name kuil S 163 aan de zuidzijde van de gebouwplattegrond is vermeldenswaardig. De ovale kuil had nog slechts een diepte van 13 cm onder het opgravingsvlak en was grotendeels gevuld met aardewerk. In totaal is ruim 5 kg aardewerk geborgen uit deze kuil. In totaal waren drie individuen aanwezig, waaronder een complete voorraadpot van ruim 4,5 kg. In een tweede kuil S 168 met een diepte van 16 cm zijn slechts enkele scherven gevonden. De betekenis van de kuilen is niet zeker. Omdat S 163 buiten de wand maar onder de dakvoet ligt en S 168 geheel buiten de plattegrond ligt, is mogelijk sprake van een bouw- of verlatingsoffer. Het is echter niet uitgesloten dat de kuilen primair voor opslagdoeleinden zijn gebruikt en bij het verlaten van de nederzetting bewust of onbewust zijn volgestort met afval.

14. *Wat is de betekenis van eventueel aan te treffen bijzondere artefacten zoals importen in termen van sociale positie van de bewoners van de Einzelhöfe of nederzetting?*

Bijzondere artefacten zijn niet aangetroffen.

15. *Zijn er ook aanwijzingen voor een vorm van ijzerproductie en -bewerking?*

Geen sporen van aangetroffen.

16. *Als grafstructuren worden aangetroffen, kunnen deze dan gelijktijdig zijn aan een bewoningsfase?*

Geen sporen van aangetroffen.

17. *Indien pollenmonsters uit geschikte contexten voorhanden zijn: wat is de landschappelijke ontwikkeling? Hoe verloopt de ontginningsgeschiedenis vanaf de oudste bewoningsfase tot in historische tijden?*

Pollen uit geschikte contexten waren niet voorhanden. Toch is op basis van de vondsten uit de Nieuwe tijd, waarvoor overigens geen onderzoeksvragen waren opgesteld, een indruk verkregen van de ontginningsgeschiedenis. Het terrein wordt na de bewoning in de IJzertijd pas in de Late Middeleeuwen opnieuw ontgonnen. Deze ontginningssporen bestaan uit greppels en spitsporen. De greppels en banen spitsporen vertonen een duidelijk blokvormig verkavelingspatroon, zoals dat nog in 1832 deels is opgetekend. Toch is de verkaveling ouder. De oudste fase wordt gevormd door S 272, S 175 en S 235 en verder oostwaarts door S 2 en S 20/313/21/298. Bij dit deel van de verkaveling werd de greppel geflankeerd door paalkuilen. In 1832 resteert van de indeling van het akkerland nog slechts de noord-zuidgrens in de vorm van S 192. De oost-westverbinding S 165 is dan al buiten gebruik gesteld. Deze hypothese wordt ondersteund door het vondstmateriaal en de ligging van het erf uit de Nieuwe tijd. Tussen gebouwen en waterputten loopt de dan al buiten gebruik geraakte greppel S 20/313/21/298. Het oudste vondstmateriaal bestaat uit een scherf proto-steengoed uit de eerste helft van de 13e eeuw. Het overige materiaal dateert vooral uit de 14e/15e eeuw en bestaat uit een enkele scherf echt steengoed uit Siegburg (gevonden in de jongere waterput S 290) en grijs- en roodbakkend aardewerk. Deze vondsten en daarmee de oorsprong van het verkavelingsstelsel kunnen in verband gebracht worden met erve Reestman, genoemd vanaf 1475. Of de ene scherf uit de 13e eeuw ook de ouderdom van een eventuele voorloper van het erf aangeeft, is gezien het ontbreken van meer middeleeuws materiaal onwaarschijnlijk. Het erf ligt overigens tegenwoordig bijna 500 m ten westen van onderzoeksgebied 't Spikkert. Het vondstmateriaal uit de greppels S 192 en S 165 is duidelijk jonger en min of meer gelijktijdig met het erf uit de Nieuwe tijd. Naast bouwmetaal is vooral het voorkomen van industrieel wit aardewerk en geglazuurd steengoed in de vorm van voorraadpotten en mineraalwaterkruiken een aanwijzing voor een datering in de 18e en 19e eeuw. Waarschijnlijk is het oude verkavelingsstelsel rond die tijd, maar voor 1832 opnieuw vormgegeven door middel van het graven van de greppels S 192 en S 165.

18. *Welke aanwijzingen zijn er die meer kunnen zeggen over de voedseleconomie? Zijn er, voor zover de gegevens geschikt zijn, significant waarneembare verschillen tussen de perioden?*

Er zijn nauwelijks tot geen aanwijzingen gevonden die inzicht geven in de voedseleconomie. Wel kon worden vastgesteld dat het onderzoeksgebied zowel in de Prehistorie als in historische tijden door kleine boeren werd bewoond en gebruikt.

De eindconclusie is dat het onderzoek een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de ontstaansgeschiedenis van Weerselo. Met name de aanwezigheid van bewoning in de Prehistorie in een

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

laaggelegen, vochtig landschap is een belangrijke constatering. Het blootgelegde erf uit de periode tussen 350 voor Chr. en 1 na Chr. is waarschijnlijk slechts een klein deel van een zeer uitgebreid nederzettingsterrein, zoals dat bijvoorbeeld ook in Borne is blootgelegd. Bovendien is wederom vastgesteld dat lager gelegen delen van het landschap in het verleden in bepaalde perioden eveneens deel uitmaakten van grootschalige nederzettingsterreinen.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Literatuur

- Bartels, M.**, 1999. *Steden in Scherven, 1: vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel (1250-1900)*. Amersfoort.
- Bente, D.**, zonder jaar. *Het aardewerk van de voormalige havezate de Hagmolen: een zestiende-eeuws vondstcomplex uit Twente*. Ongepubliceerde doctoraalscriptie Instituut voor Prae- en Protohistorische archeologie, Universiteit van Amsterdam.
- Clevis, H.**, 2007. *Opgeruimd staat netjes: keukengoed en tafelgerei van een bouwhuis van de Kranenburg (1840-1865)*. Zwolle.
- Engelbertink, H.**, 1993. *Boerschap De Nijstad*. Vereniging Heemkunde, gemeente Weerselo.
- Haar, L. van der & A. Visinga**, 2010. Inventariserend veldonderzoek-proefsleuven 't Spikkert te Weerselo, gemeente Dinkelland (Overijssel). *Archeologische Rapporten Oranjewoud* 2010/66. Oranjewoud, Heereveen.
- Harsema, O.H.**, 2005. Boerderijen tussen de raatakkers. Nederzettingen op de noordelijke zandgronden. In: L.P. Louwe Kooijmans e.a. (red.); *Nederland in de Prehistorie* (pag. 543-556). Uitgeverij Bert Bakker, Amsterdam.
- Helmich, C.**, 2010. Bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase Plangebied Eertman te Weerselo, Gemeente Dinkelland. *Archeodienst Rapport* 29. Archeodienst Gelderland BV, Zevenaar.
- Hermesen, I.**, 2007. Een afdaling in het verleden. Archeologisch onderzoek van bewoningsresten uit de prehistorie en de Romeinse tijd op het terrein Colmschate-Skibaan (gemeente Deventer). *Rapportages Archeologie Deventer* 19. Deventer.
- Huijts, C.S.T.J.**, 1992. *De voor-historische boerderijbouw in Drenthe. Reconstructiemodellen van 1300 vóór tot 1300 na Chr.* Stichting Historisch Boerderij-onderzoek, Arnhem.
- Huisman, N.**, 2009. Weerselo, Rondweg N343 vindplaats 2 (gemeente Dinkelland); een archeologische opgraving. *ADC-rapport* 1900. Archeologisch Diensten Centrum, Amersfoort.
- Lanting, J.N. & J. van der Plicht**, 2006. De ¹⁴C-chronologie van de Nederlandse pre- en protohistorie, V: Midden en Late IJzertijd. *Palaeohistoria* 47/48: 241-428.
- Ostkamp, S.**, 1999. De opgraving van het St. Agnesklooster in Oldenzaal. *Rapportage Archeologische Monumentenzorg* (RAM) 50. ROB, Amersfoort.
- Oude Rengerink, J.A.M.**, 2012. *Programma van Eisen opgraving Weerselo 't Spikkert*. Het Overzicht. Zwolle.
- Oude Rengerink, J.A.M.**, 2004. Ontgroning Wencopperweg, Harselaar, gemeente Barneveld; een archeologische begeleiding van de ontgroning. *RAAP-rapport* 1035. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.
- Pronk, E.C.**, 2007. Plangebied rondweg Weerselo (N343), gemeente Dinkelland; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek. *RAAP-rapport* 1593. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Schinkel, K.**, 1998. Unsettled settlement, occupation remains from the Bronze Age and the Iron Age at Oss-Ussen. The 1976-1986 excavations. In: H. Fokkens (red.); The Ussen Project. The first decade of excavations at Oss. *Analecta Praehistorica Leidensia* 30. Rijksuniversiteit Leiden, Leiden.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

- Scholte Lubberink, H.B.G. & N.W. Willemse**, 2008. Boeren in een 'frontierlandschap': een nederzetting uit de IJzertijd en vroeg Romeinse tijd op de Grutterskamp te Borne. *Overijssels Erfgoed. Archeologische en Bouwhistorische Kroniek* 2008: 73-107. Zwolle.
- Scholte Lubberink, H.B.G. & N.W. Willemse** 2009. Bornsche Maten-Grutterskamp, gemeente Borne; een nederzetting uit de ijzertijd en vroeg-Romeinse tijd. *RAAP-rapport* 1937. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Scholte Lubberink, H.B.G.**, 2007. Plangebied Bornsche Maten-Zuid Esch, gemeente Borne; een nederzetting uit de Late IJzertijd en Vroeg Romeinse tijd. *RAAP-rapport* 1432. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Velde, H.M. van de (red.)**, 2011. *Germanen op De Borchert. Een oude opgraving in Denekamp opnieuw belicht*. ADC RoelBrandt Stichting, Amersfoort.
- Velde, H.M. van der & P. Ploegaert**, 2005. Archeologisch onderzoek langs de Zupthense weg te Laren (gem. Lochem). *ADC-ArcheoProjecten Rapport* 332. ADC-ArcheoProjecten, Amersfoort.
- Verwers, G.J.**, 1972. Das Kamps Veld in Haps in Neolithikum, Bronzezeit und Eisenzeit. *Analecta Praehistorica Leidensia* V. Leiden University Press, Leiden.
- Waterbolk, H.T.**, 2009. Getimmerd verleden. Sporen van voor- en vroeghistorische houtbouw op de zand- en kleigronden tussen Eems en IJssel. *Groningen Archaeological Studies* 10. Barkhuijs Publishing, Eelde.

Gebruikte afkortingen

AHN	Algemeen hoogtemodel Nederland
ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
BP	Before Present (voor 1950; zie verklarende woordenlijst)
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil
RTS	Robotic Total Station
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Verklarende woordenlijst

artefact

Alle door de mens gemaakte of gebruikte voorwerpen.

BP

Before Present, gebruikt voor ouderdomsbepalingen op grond van het meten van de hoeveelheid radioactieve koolstof in organisch materiaal (de C14- of ¹⁴C-methode) worden gewoonlijk opgegeven in jaren voor heden (=1950); jaarringenonderzoek heeft vastgesteld dat deze dateringen af kunnen wijken van de werkelijke ouderdom.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

¹⁴C-datering

(Ook wel C14- of C¹⁴-datering.) Bepaling van gehalte aan radio-actieve koolstof ¹⁴C van organisch materiaal (hout, houtskool, veen, schelpen e.d.) waaruit de ¹⁴C-ouderdom kan worden afgeleid. Deze ouderdom wordt opgegeven in jaren vóór 1950 na Chr. (jaren BP) met daaraan toegevoegd de aan de meting verbonden mogelijke afwijking (standaarddeviatie).

dekzand

Fijnzandige afzettingen die onder periglaciale omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden van het Weichselien vormen in grote delen van Nederland een 'dek' (Saalien: Formatie van Eindhoven; Weichselien: Formatie van Twente).

dendrochronologie

Dateringstechniek gebaseerd op jaarringpatronen van hout.

diachroon

Door de tijd heen, maar op dezelfde plaats (vergelijk: synchroon, gelijktijdig, maar op verschillende plaatsen).

ex situ

Niet in of op zijn/haar oorspronkelijke positie.

fluvioperiglaciaal

Door stromend water onder periglaciale omstandigheden afgezet.

grondspoor

Alle door de mens veroorzaakte veranderingen van de oorspronkelijke bodemopbouw, zoals verstoringen (kuilen) of toevoegingen (ophogingen).

havezate

Ridderlijk goed of kasteel in de oostelijke provincies.

in situ

Achtergebleven op exact de plaats waar de laatste gebruiker het heeft gedeponed, weggegooid of verloren.

leem

Grondsoort die wordt gekenmerkt door een hoog siltgehalte (bodemdeeltjes tussen 0,002 en 0,05 mm).

nederzetting(sterrein)

Woonplaats; de aard en samenstelling van het in het veld aangetroffen sporen en materiaal wordt geïnterpreteerd als resten van bewoning in het verleden.

periglaciaal

Heeft betrekking op de stroken rondom het door landijs bedekte gebied, op het daarop heersende klimaat en op kenmerkende verschijnselen in dit gebied.

Pleistoceen

Geologisch tijdperk dat ca. 2,3 miljoen jaar geleden begon. Gedurende deze periode waren er sterke klimaatswisselingen van gematigd warm tot zeer koud (de vier bekende ijstijden). Na de laatste ijstijd begint het Holoceen (ca. 9700 voor Chr.).

podzol

Bodem met een uitspoelingslaag (E-horizont) en een inspoelingslaag (B-horizont). Het proces van het uitloggen van de E-horizont en de vorming van een B-horizont door inspoeling van amorfe humus en ijzer wordt podzolering genoemd.

Prehistorie

Dat deel van de geschiedenis waarvan geen geschreven bronnen bewaard zijn gebleven.

spieker

Op palen geplaatst opslaghuisje voor granen.

stuwwal (bekken)

Door de druk van het landijs in het Saalien opgedrukte rug van scheefgestelde preglaciale sedimenten.

synchroon

Gelijktijdig, maar op verschillende plaatsen (vergelijk: diachroon, door de tijd, maar op dezelfde plaats).

Tertiair

Geologische periode vóór het Pleistoceen (dat samen met het Holoceen tot het Kwartair wordt gerekend), ca. 65-2,3 miljoen jaar geleden.

tongbekken

De uitgeschuurde en verbrede laagte aan het einde van een gletsjerlob (-tong), welke is omgeven door stuwwallen of eindmorenen.

vindplaats

Plaats waar archeologisch materiaal is verzameld of te verzamelen is.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. De ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd; zie ook inzet rechtsboven); inzet rechtsonder: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Het op grond van het vooronderzoek geselecteerde onderzoeksgebied.

Figuur 3. Overzicht aangelegde werkputten geprojecteerd op de huidige topografie.

Figuur 4. Het vlak in werkput 15. Op de voorgrond oranjegeel zand met oxidatievlekken, op de achtergrond als gevolg van de lage en vochtige ligging donker gekleurd zand.

Figuur 5. De grondsporen waren in het vlak slecht zichtbaar door banen spitsporen. Op de foto het zuidoostelijke deel van de gebouwplattegrond.

Figuur 6. Gebouwplattegrond Weerselo-'t Spikkert, type Dalen.

Figuur 7. Overzicht van de sporen van de gebouwplattegrond.

Figuur 8. Kuil S 163 met aardewerk; rechts de gecoupeerde paalkuilen S 161 en S 162.

Figuur 9. Overzicht van de structuren uit de IJzertijd.

Figuur 10. Gecoupeerde kuilen van spieker 4.

Figuur 11. Spieker 5: links in het vlak en rechts de doorsnede van S 211: de linker paal wordt geraakt door een ploegspoor; in de rechter kuil is een duidelijke paalkern zichtbaar.

Figuur 12. Overzicht van de verkavelingstructuur uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd, geprojecteerd op de kadastrale minuut van 1832.

Figuur 13. Dwarsdoorsnede van de greppels S 235 (links) en S 192 (rechts).

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Figuur 14. Het oostelijke profiel in werkput 3 met duidelijke puinlagen in het plaggendek. Links uitbraaksleuf S 59, rechts een mogelijke tegenhanger gevuld met geel zand. Deze reikte niet tot in de C-horizont.

Figuur 15. Overzicht van de sporen van het erf uit de Nieuwe tijd.

Figuur 16. Links de dwarsdoorsnede van kuil S 90: duidelijk zichtbaar zijn de twee fasen met bodembrokken in de vulling. Rechts kuil S 82 met één van de drie gevonden hoefijzers.

Figuur 17. Dwarsdoorsnede van de geheel uitgegraven tonput (links) met rechts een detail van de achtergebleven (halve) bodem van de ton.

Figuur 18. Waterput S 311: links deels gecoupeerd en rechts de constructie en vulling na verwijdering van de bovenste plank.

Figuur 19. Grote fragmenten aardewerk op de bodem van kuil S 163 met rechts de gecoupeerde paalkuilen S 161 en S 162.

Figuur 20. Aardewerk uit de IJzertijd (1 = V 65; 2 = V 79; 3 = V 79).

Figuur 21. Verdeling bakselsoorten aardewerk uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd volgens de codering Classificatiesysteem voor laat- en post-middeleeuws aardewerk en glas.

Figuur 22. Links fragmenten van borden van roodbakend geglazuurd aardewerk (V 97, V 8 en V 92) en rechts een zalfpotje (V 8).

Figuur 23. Fragment roodbakend aardewerk met tuit en dierenkop (V 57).

Figuur 24. Volledig gecorrodeerde hoefijzers (V 13 en V 17).

Figuur 25. Houten voorwerpen: voor- en achterzijde van (halve) tonbodem (V 6) en houten schot (V 68) uit waterput S 311.

Figuur 26. Vereenvoudigde plattegrond van de nederzetting uit de IJzertijd Bornsche Maten-Grutterskamp te Borne (Scholte Lubberink & Willemse, 2008).

Figuur 27. Extrapolatie archeologische gegevens op het AHN.

Figuur 28. Opgraving met op achtergrond erve Spikkert.

Figuur 29. Noordelijke deel Nijstad op de kadastrale minuut uit 1832.

Figuur 30. Opsomming van de inventaris uit 1856 (bron: Engelbertink, 1993).

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Tabel 2. Administratieve gegevens van de 14C-analyses; legenda: * = gekalibreerd 2 sigma 95,4% waarschijnlijkheid.

Tabel 3. Verdeling oppervlaktebehandeling van het handgevormde aardewerk.

Bijlage 1. Sporenlijst.

Bijlage 2. Vondstenlijst.

Kaartbijlage 1. Alle sporenkaart.

Kaartbijlage 2. Reconstructie profielen.

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Bijlage 1: Sporenlijst

Legenda

vorm		vorm van het spoor	
acht		achtvormig	
lin		langwerpig/lineair	
n.v.t.		niet van toepassing	
onr		onregelmatig	
ovaal		ovaal	
rechth		rechthoekig	
rond		rond	
vier		vierkant	
vorm coupe			
-		niet van toepassing	
hoek		hoekig	
kom		komvormig	
n nb		niet nader beschreven	
onr		onregelmatig	
vier		vierkant	
interpretatie			
BPT		beerput/beerelder	
GW		greppel	
KL		kuil	
LG		laag	
LGN		natuurlijke laag	
PK		paalkuil:grondspoor kuil voormalige paal	
PKG		paalgat:grondspoor voormalige paal	
PKT		paalkuil met paalgat	
PL		paalspoor	
SP		spoor	
SPP		ploegspoor	
SPS		spitspoor	
VLAK		vlak	
VS		verstoring algemeen	
VSD		dierlijke verstoring	
VSN		natuurlijke verstoring	
VSR		recente verstoring	
WA		waterput	

begindatering	
-	niet ingevoerd
NT	Nieuwe tijd
NTV	Nieuwe tijd vroeg (A)
textuur	
Lz2	leem sterk zandig
X	niet benoemd
Zkx	zand kleilig
Zs1	zand zwak siltig
Zs2	zand matig siltig
Zs3	zand sterk siltig
humus	
-	geen humusbijmenging
h1	zwak humeus
h2	matig humeus
h3	sterk humeus
hb1	enkele humusbrokken
grind	
-	geen bijmenging
Fe/Mn	ijzer en mangaan
-	geen bijmengsels
FE1	enkele Fe-vlekken
FE2	veel Fe-vlekken
FE9	Fe-concreties
MN1	enkele Mn-vlekken
kleur / gevlekt	
L	licht
U	bruin
D	donker
Y	grijs
E	geel
Z	zwart
O	oranje
W	wit
-	niet van toepassing

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

LSR schelpresten	
-	geen schelpenresten
LPR plantenresten	
-	geen plantenresten
houtschool	
0	afwezig
1	enkele spikkel
2	spikkels
3	veel spikkels
HLM verbrande leem	
0	afwezig
fosfaat	
0	afwezig
puin	
0	afwezig
2	fijn puin
3	veel fijn puin
4	weinig middelgrof puin
5	middelgrof puin
6	veel middelgrof puin
type puin	
-	nrb
rb	rood baksteen

spoor	put	viak	vorm	geco- peerd	vorm	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin- datering	eind- da- tering	vul- ling	tex- tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur- batie	houfs- kool	HLM	fos- faat	puin	type	opmerking	vondst- nr.
1	1	1	lin	ja	kom	22	GW	GW	NTV	-	0	Zs3	h3	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	3
2	1	1	lin	ja	kom	4	SP	SPP	-	-	0	Zs3	h3	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
3	1	1	rond	ja	kom	9	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	structuur 1	-
4	1	1	rond	ja	kom	11	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	structuur 1	-
5	1	1	rond	ja	kom	12	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	structuur 1	-
6	1	1	rond	ja	kom	12	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	structuur 1	-
7	1	1	rond	ja	kom	15	KL	KL	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
8	1	1	rond	ja	onr	154	BPT	-	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	4,6
8	1	1	rond	ja	onr	154	BPT	-	-	-	1	Zs2	-	-	-	DLY	LU	-	-	nee	0	0	0	0	-	veel grote brokken oa leem	4,6
8	1	1	rond	ja	onr	154	BPT	-	-	-	2	Zs2	-	-	-	DU	LU	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen, veel kleine brokken	4,6
8	1	1	rond	ja	onr	154	BPT	-	-	-	3	Zs2	-	-	-	U	LU	-	-	nee	0	0	0	0	-	leembrokken	4,6
8	1	1	rond	ja	onr	154	BPT	-	-	-	4	Zs2	-	-	-	U	LEU	-	-	nee	0	0	0	0	-	veel leembrokken	4,6
8	1	1	rond	ja	onr	154	BPT	-	-	-	5	Zs2	-	-	-	LEU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen, leembrokken	4,6
8	1	1	rond	ja	onr	154	BPT	-	-	-	6	Zs2	h2	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	homogeen	4,6
9	1	1	rond	ja	kom	15	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	U	-	-	nee	3	0	0	0	-	-	-
10	1	1	ovaal	ja	kom	21	KL	KL	-	-	0	Zs2	h2	-	FE1	DUY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	5
11	1	1	ovaal	ja	onr	30	KL	KL	-	-	0	Zs2	h2	-	FE1	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	2
12	1	1	rond	ja	kom	43	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	zandbrokken	-
12	1	1	rond	ja	kom	43	PL	PK	-	-	1	Zs2	h2	-	-	UY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	zandbrokken	-
13	1	1	rond	ja	kom	40	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
13	1	1	rond	ja	kom	40	PL	PK	-	-	1	Zs2	h2	-	-	DUY	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
14	1	1	rechth	ja	onr	39	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	zandbrokken	1
15	1	1	rechth	ja	onr	15	VS	VSD	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
16	1	1	vier	ja	hoek	33	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
17	1	1	rond	ja	onr	9	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DY	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
18	1	1	vier	ja	kom	12	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	Y	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
19	1	1	ovaal	ja	kom	13	KL	KL	-	-	0	Zs2	h2	-	-	UY	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
20	1	1	lin	ja	kom	31	GW	GW	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	laagjes grijs onderin	-
21	3	1	lin	ja	vier	25	GW	GW	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	serie geschakeelde kullen	-
22	3	1	lin	ja	kom	8	GW	GW	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	4	rb	-	8
23	3	1	lin	nee	-	0	GW	GW	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	9
24	3	1	onr	nee	-	0	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	5	rb	-	-
25	3	1	onr	ja	onr	20	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	6	rb	-	-

spoor	put	vlak	vorm	geco- peerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin- datering	eind- datering	vul- ling	tex- tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur- batie	houst- kool	HLM	fos- faat	puin	type puin	opmerking	vondst- nr.
26	3	1	ovaal	nee	-	0	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
27	3	1	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
28	3	1	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
29	3	1	rond	ja	kom	25	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
30	3	1	rechth	ja	kom	18	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
31	3	1	rechth	ja	onr	4	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
32	3	1	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
33	3	1	vier	ja	kom	45	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	10
34	3	1	onr	nee	-	0	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
35	3	1	lin	ja	onr	46	GW	GW	-	-	0	Zs2	h3	-	-	DYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	brokstructuur, spoor bestaat uit 3 greppels	11
36	3	1	lin	ja	onr	46	GW	GW	-	-	1	Zs2	h3	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	11
37	3	1	onr	nee	-	0	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
38	3	1	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
39	3	1	rond	ja	kom	15	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
40	3	1	ovaal	nee	-	0	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
41	3	1	lin	nee	-	0	GW	GW	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
42	3	1	lin	nee	-	0	GW	GW	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
43	3	1	rechth	nee	-	0	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
44	3	1	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
45	3	1	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
46	3	1	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
47	3	1	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
48	3	1	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
49	3	1	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
50	3	1	rechth	ja	kom	12	PL	PK	-	-	0	Zs2	h3	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
51	3	1	rechth	ja	hoek	8	SP	SPS	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
52	3	1	rechth	ja	hoek	7	SP	SPS	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
53	3	1	rond	ja	kom	15	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
54	3	1	acht	ja	hoek	23	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	2 paalsporen	-
55	3	1	onr	nee	-	0	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
56	3	1	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
57	3	1	rechth	ja	kom	25	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	15

spoor	put	vlak	vorm	gecoupeerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin-datering	eind-datering	vul-ling	tex-tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur-batie	houts-kool	HLM	fos-faat	puin	type puin	opmerking	vondst-nr.
58	3	1	onr	ja	hoek	29	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	YE	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
59	3	1	onr	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	LU	-	-	nee	0	0	0	0	-	uitbraaksfeufoncluidelijke oversnijding met S35	-
60	5	1	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	LU	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
61	5	0	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
62	5	0	onr	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
63	5	0	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
64	5	0	ovaaal	ja	hoek	16	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	16
65	5	0	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
66	5	0	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	U	LU	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
67	5	0	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
68	5	0	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
69	5	0	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
70	5	0	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	U	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
71	5	0	vier	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	U	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
72	5	0	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	U	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
73	5	0	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	U	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
74	5	0	ovaaal	ja	kom	23	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	U	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
75	5	0	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	U	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
76	5	0	ovaaal	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	U	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
77	5	0	lin	ja	kom	8	GW	GW	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	14, 94
78	5	0	vier	ja	hoek	14	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
79	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
80	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
81	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
82	5	0	onr	ja	hoek	15	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	uitbraak/hoeijzers	13, 17, 95
83	5	0	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
84	5	0	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
85	5	0	ovaaal	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
86	5	0	ovaaal	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
87	5	0	onr	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
88	5	0	ovaaal	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
89	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
90	5	0	lin	ja	hoek	80	KL	KL	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	uitbraaksfeuf?	96

spoor	put	vlak	vorm	gecoupeerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begindatering	eind-datering	vulling	textuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur-batte	houts-kool	HLM	fos-faak	puin	type puin	opmerking	vondst-nr.
91	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
92	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
93	5	0	vier	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
94	5	0	rechth	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	bodenvorming onder bewoning	-
95	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
96	5	0	rechth	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	idem als 94	-
97	5	0	vier	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
98	5	0	lin	nee	-	0	GW	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
99	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
100	5	0	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
101	5	0	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
102	5	0	rechth	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
103	5	0	rond	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
104	5	0	vier	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
105	5	0	ovaal	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
106	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
107	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
108	5	0	rechth	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
109	5	0	acht	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
110	5	0	rechth	nee	-	0	SP	SPS	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
111	5	0	rond	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
112	10	1	rond	ja	hoek	32	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
112	10	1	rond	ja	hoek	32	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	MN1	LUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	gelaagd	-
113	10	1	rond	ja	hoek	32	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	18
113	10	1	rond	ja	hoek	32	PL	PK	-	-	1	Zs2	-	-	-	Y	UY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	18
114	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	VS	VSD	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
115	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSD	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
116	10	1	rond	ja	kom	14	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	geen prehistorie	59
117	10	1	ovaal	ja	kom	25	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	geen prehistorie	19, 58
117	10	1	ovaal	ja	kom	25	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LYU	Y	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	19, 58
118	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	VS	VS	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	2	0	0	0	-	-	-
118	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	VS	VS	-	-	1	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
119	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	VS	VSD	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	2	0	0	0	-	-	-

spoor	put	viak	vorm	gecoou- peerd	vorm	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin- datering	eind- da- tering	vul- ling	tex- tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gewekt	LSR	LPR	biotur- baatie	houfs- kool	HLM	fos- faat	puin	type	opmerking	vondst- nr.
120	10	1	ovaal	ja	kom	28	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LY	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	-
121	10	1	rechth	ja	hoek	15	PL	PK	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	recent?	-
122	10	1	ovaal	ja	hoek	45	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	LY	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	47
123	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	2	0	0	0	-	-	-
124	10	1	onr	ja	onr	41	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	UY	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
124	10	1	onr	ja	onr	41	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LU	UY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
124	10	1	onr	ja	onr	41	PL	PK	-	-	2	Zs2	h1	-	-	DUY	Y	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
125	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	2	0	0	0	-	-	-
126	10	1	ovaal	ja	kom	14	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
127	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	3	0	0	0	-	-	-
127	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	1	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
128	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	3	0	0	0	-	-	-
129	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
130	10	1	onr	nee	-	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
131	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
132	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	2	0	0	0	-	-	-
133	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	PL	PKT	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
133	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	PL	PKT	-	-	1	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
134	10	1	ovaal	ja	kom	17	PL	PKT	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	2	0	0	0	-	-	24
134	10	1	ovaal	ja	kom	17	PL	PKT	-	-	1	Zs2	-	-	-	LY	LUY	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	24
135	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
136	10	1	ovaal	ja	hoek	30	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	DY	-	-	nee	2	0	0	0	-	-	36
136	10	1	ovaal	ja	hoek	30	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	YE	DY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	36
137	10	1	rond	ja	hoek	32	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	FE1	Y	-	-	nee	2	0	0	0	-	-	-
138	10	1	rond	ja	hoek	33	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	LY	LEY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	23
139	10	1	rond	ja	hoek	35	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	LY	U	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	22
140	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	48
140	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	1	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	48
141	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
142	10	1	ovaal	ja	hoek	35	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	LEY	LE	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	26,64
143	10	1	rond	ja	hoek	24	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LE	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
144	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
145	10	1	rond	ja	hoek	32	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	UY	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	63
146	10	1	rond	ja	kom	6	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LUY	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-

spoor	put	vlak	vorm	gecoupeerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begindatering	eind-datering	vul-ling	tex-tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	bioturbatie	houts-kool	HLM	fos-faat	puin	type puin	opmerking	vondst-nr.
147	10	1	rond	ja	hoek	26	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	FE1	Y	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	68
148	10	1	ovaal	ja	kom	36	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	Y	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	69
148	10	1	ovaal	ja	kom	36	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	FE1	UY	YE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	69
149	10	1	ovaal	ja	hoek	21	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
149	10	1	ovaal	ja	hoek	21	PL	PK	-	-	1	Zs2	-	-	-	LYE	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
150	10	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSD	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	3	0	0	0	-	-	-
151	10	1	lin	nee	-	0	GW	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	2	0	0	0	-	ontginningsgreppel	25, 49, 82
152	10	1	ovaal	ja	hoek	41	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	Z	-	-	ja	2	0	0	0	-	-	27, 62, 79
152	10	1	ovaal	ja	hoek	41	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LEY	Y	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	27, 62, 79
153	10	1	ovaal	ja	kom	38	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	LY	-	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	29, 70
153	10	1	ovaal	ja	kom	38	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	FE2	LYE	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	29, 70
154	10	1	ovaal	ja	hoek	22	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	LY	-	-	ja	2	0	0	0	-	-	-
155	10	1	lin	nee	-	0	SP	SPP	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	30
156	10	1	ovaal	ja	hoek	39	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	FE1	Y	LY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	71
156	10	1	ovaal	ja	hoek	39	PL	PK	-	-	1	Zs2	-	-	FE9	LY	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	71
157	10	1	ovaal	ja	hoek	8	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
158	10	1	ovaal	ja	onr	30	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	60, 72
158	10	1	ovaal	ja	onr	30	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	FE1	Y	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	60, 72
159	10	1	ovaal	ja	hoek	29	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
159	10	1	ovaal	ja	hoek	29	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LY	YE	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
160	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	is de rest van S161 in ploegspoor	-
161	10	1	ovaal	ja	hoek	28	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	FE1	Y	LYE	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	67
162	10	1	rond	ja	hoek	35	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	FE9	Y	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	50
162	10	1	rond	ja	hoek	35	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LY	Y	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	50
163	10	2	rond	ja	kom	13	KL	KL	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LE	-	-	nee	0	0	0	0	-	7 cm onder vlak 1	31, 65
164	10	1	rond	nee	-	0	PL	PKT	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
164	10	1	rond	nee	-	0	PL	PKT	-	-	1	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
165	10	1	lin	nee	-	0	GW	GW	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	28, 76
166	10	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	PLOEGSPOOR?	-
167	10	1	rechth	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	PLOEGSPOOR?	-
168	10	1	onr	ja	kom	21	KL	-	-	-	0	Zs2	h1	-	FE1	UY	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	32, 51
169	10	1	ovaal	ja	kom	37	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	FE9	Y	DY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	52
169	10	1	ovaal	ja	kom	37	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LY	Y	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	52

spoor	put	vlak	vorm	geco- peerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin- datering	eind- datering	vul- ling	tex- tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur- batie	houst- kool	HLM	fos- faat	puin	type puin	opmerking	vondst- nr.
170	10	1	ovaal	ja	kom	37	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	FE9	Y	DY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
170	10	1	ovaal	ja	kom	37	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LY	Y	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
171	10	1	ovaal	ja	hoek	21	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	LY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	53
172	12	1	ovaal	ja	onr	8	VS	VSD	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
173	12	1	ovaal	ja	kom	22	VS	VSR	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
174	12	1	ovaal	ja	kom	21	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DYU	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
175	12	1	lin	nee	-	0	SP	SPP	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
176	12	1	lin	nee	-	0	SP	SPP	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	21
177	12	1	rond	ja	onr	-23	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
178	12	1	ovaal	ja	kom	22	KL	KL	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
178	12	1	ovaal	ja	kom	22	KL	KL	NT	-	1	Zs2	h1	-	FE1	UY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
179	10	1	rechth	ja	hoek	15	PL	PK	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
180	14	1	lin	ja	kom	17	SP	SPS	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	EU	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	38
181	14	1	lin	ja	kom	48	GW	GW	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DU	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	39,57
181	14	1	lin	ja	kom	48	GW	GW	-	-	1	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	39,57
181	14	1	lin	ja	kom	48	GW	GW	-	-	2	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	39,57
182	14	1	lin	nee	-	0	GW	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
183	14	1	lin	nee	-	0	SP	SPS	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
184	14	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
185	14	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	DYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
186	14	1	ovaal	ja	kom	18	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	40
186	14	1	ovaal	ja	kom	18	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	40
187	14	1	ovaal	ja	kom	15	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	-
188	14	1	rechth	ja	vier	8	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	-
189	14	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSR	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
190	14	1	rechth	ja	vier	12	PL	PKG	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	41,46
191	14	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
192	14	1	lin	ja	kom	52	GW	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	42,77,83
192	14	1	lin	ja	kom	52	GW	-	NT	-	1	Zs3	h3	-	-	DYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	42,77,83
193	14	1	onr	nee	-	0	SP	SPS	-	-	0	Zs2	-	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	laag met spitsporen naast greppel(S192)
194	14	1	onr	nee	-	0	SP	SPS	NT	-	0	Zs2	-	-	-	E	DU	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-

spoor	put	vlak	vorm	gecoupeerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begindatering	eind-datering	vul-ling	tex-tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur-batie	houst-kool	HLM	fos-faat	puin	type puin	opmerking	vondst-nr.
195	14	1	lin	nee	-	0	GW	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	E	DU	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen, niet gecoupeerd	-
196	14	1	ovaal	ja	vier	20	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	met verbrand bot en keramiek	44
197	10	2	ovaal	ja	hoek	28	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LY	-	-	ja	0	0	0	0	-	10 cm onder vlak 1	-
198	11	1	rechth	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs3	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	me of nt	-
199	11	1	ovaal	ja	hoek	12	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	ja	1	0	0	0	-	-	-
199	11	1	ovaal	ja	hoek	12	PL	PKT	-	-	1	Zs2	-	-	-	DE	DY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
200	11	1	ovaal	ja	hoek	32	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
201	11	1	ovaal	ja	hoek	18	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
201	11	1	ovaal	ja	hoek	18	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	EU	Y	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
202	11	1	rechth	ja	hoek	26	PL	PK	NT	-	0	Zs2	-	-	FE1	Y	UE	-	-	nee	0	0	0	0	-	meerdere palen, hekwerk uit de NT	105
203	11	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	DYU	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
204	11	1	ovaal	ja	hoek	26	PL	PKT	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
204	11	1	ovaal	ja	hoek	26	PL	PKT	-	-	1	Zs2	-	-	-	U	UY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
205	11	1	ovaal	ja	onr	34	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	LY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
205	11	1	ovaal	ja	onr	34	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	Y	LYW	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
206	11	1	ovaal	ja	hoek	28	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	SPIEKER	-
206	11	1	ovaal	ja	hoek	28	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LU	UY	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen	-
207	11	1	ovaal	ja	hoek	26	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	SPIEKER	-
207	11	1	ovaal	ja	hoek	26	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	U	LYU	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen	-
208	11	1	ovaal	ja	hoek	28	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	SPIEKER	80
208	11	1	ovaal	ja	hoek	28	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LUY	LEY	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen	80
209	11	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
210	11	1	onr	ja	n.n.b.	0	VS	VSD	-	-	0	Zs2	-	-	-	YU	-	-	-	ja	2	0	0	0	-	-	-
211	11	1	ovaal	ja	onr	40	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	onderdeel van structuur 2	55, 88, 89
211	11	1	ovaal	ja	onr	40	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LU	LUY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
211	11	1	ovaal	ja	onr	40	PL	PKT	-	-	2	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	tweede paalspoor	55, 88, 89
212	11	1	ovaal	ja	onr	30	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	LY	-	-	nee	1	0	0	0	-	onderdeel van str. 2	56, 87
212	11	1	ovaal	ja	onr	30	PL	PK	-	-	1	Zs2	h1	-	-	Y	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	tweede paalspoor	56, 87
213	11	1	ovaal	ja	onr	33	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	onderdeel van str.2	86
213	11	1	ovaal	ja	onr	33	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	YU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
213	11	1	ovaal	ja	onr	33	PL	PKT	-	-	2	Zs2	h1	-	-	U	YU	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen	86
214	11	1	ovaal	ja	onr	36	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	-	-	-	ja	1	0	0	0	-	onderdeel str.2	81

spoor	put	vlak	vorm	gecoupeerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin-datering	eind-datering	vul-ling	tex-tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur-batie	houts-kool	HLM	fos-faat	puin	type puin	opmerking	vondst-nr.
214	11	1	ovaal	ja	onr	36	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	YU	U	-	-	ja	0	0	0	0	-	iets heterogeen	81
214	11	1	ovaal	ja	onr	36	PL	PKT	-	-	2	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	81
215	11	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	onderdeel van str. 2?, ligt in het midden van 4 palen	-
216	11	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	hb1	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
216	11	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	1	Zs2	-	-	-	YU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
217	11	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
218	11	1	ovaal	ja	hoek	15	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	nt?	-
219	11	1	ovaal	ja	hoek	36	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	LUY	U	-	-	ja	0	0	0	0	-	paalkem met biot?	54
219	11	1	ovaal	ja	hoek	36	PL	PK	-	-	1	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	54
220	11	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	PL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	verstoorde context	-
221	11	1	ovaal	ja	hoek	24	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	FE1	Y	LEY	-	-	ja	0	0	0	0	-	met ploegspoor erdoor	-
221	11	1	ovaal	ja	hoek	24	PL	PKT	-	-	1	Zs2	-	-	-	LYE	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
222	11	1	ovaal	ja	hoek	26	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	LY	LE	-	-	ja	1	0	0	0	-	met ploegspoor	-
222	11	1	ovaal	ja	hoek	26	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LYE	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
223	11	1	ovaal	ja	hoek	26	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	LY	LE	-	-	ja	2	0	0	0	-	met ploegspoor erdoor	84
223	11	1	ovaal	ja	hoek	26	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LYE	LY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	84
224	11	1	ovaal	ja	hoek	7	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	booggat?	-
225	11	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	nt?	-
226	11	1	rechth	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
227	11	1	rond	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
228	14	1	rond	ja	hoek	35	PL	PK	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	komt onder ploegspoor vandaan naast S186	45
229	14	1	rond	ja	hoek	38	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	LY	-	-	ja	0	0	0	0	-	onder ploegspoor vandaan naast S187	-
230	14	1	rond	ja	hoek	14	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
231	10	1	rond	ja	hoek	35	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	66
232	10	1	rond	ja	hoek	8	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	FE1	Y	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	61,73
233	10	1	rond	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
234	13	1	ovaal	ja	kom	65	KL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	FE1	DUY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
235	13	1	lin	ja	kom	40	GW	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	74
236	13	1	ovaal	ja	kom	20	KL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
237	13	1	lin	nee	-	0	GW	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	ontginningsp	-
238	13	1	ovaal	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	mogelijk natuurlijk	75
239	13	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-

spoor	put	viak	vorm	gecoou- peerd	vorm	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin- datering	eind- datering	vul- ling	tex- tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur- batie	houfs- kool	HLM	fos- faat	puin	type	opmerking	vondst- nr.
240	13	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	LU	-	-	nee	0	0	0	0	-	of kuil	-
241	13	1	ovaal	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	78
242	13	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
243	13	1	lin	nee	-	0	SP	SPS	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
244	13	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
245	13	1	ovaal	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	YU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	mogelijk natuurlijk	-
246	13	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	1	0	0	0	-	-	-
247	10	1	ovaal	ja	hoek	31	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
247	10	1	ovaal	ja	hoek	31	PL	PKT	-	-	1	Zs2	-	-	-	LY	LE	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
248	11	1	ovaal	ja	kom	18	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
249	11	1	ovaal	ja	hoek	17	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	DE	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
250	13	1	ovaal	ja	onr	38	KL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	FE1	DUY	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
251	15	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
252	15	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
253	15	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	EU	-	-	nee	0	0	0	0	-	nieuwe tijd? of recent	-
254	15	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	EU	-	-	nee	0	0	0	0	-	zie S253	-
254	15	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	1	Lz2	-	-	FE1	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
255	15	1	ovaal	ja	kom	15	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
256	15	1	ovaal	ja	hoek	36	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	LY	LE	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
256	15	1	ovaal	ja	hoek	36	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LYE	LE	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
257	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	nat. ?	-
258	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	YU	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
259	15	1	ovaal	ja	onr	43	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
259	15	1	ovaal	ja	onr	43	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LY	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
260	15	1	ovaal	ja	hoek	34	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
260	15	1	ovaal	ja	hoek	34	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LYE	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
261	15	1	ovaal	ja	onr	37	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	MN1	Y	LY	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
262	15	1	ovaal	ja	hoek	21	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	DUY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
263	15	1	ovaal	ja	hoek	28	PL	PKT	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	homogeen	101
263	15	1	ovaal	ja	hoek	28	PL	PKT	-	-	1	Zs2	-	-	FE1	Y	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen	101
264	15	1	ovaal	ja	hoek	16	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LYE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
265	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
266	15	1	lin	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	natuurlijk?	-
267	15	1	onr	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	U	-	-	nee	0	0	0	0	-	boomval	-

spoor	put	vlak	vorm	geco- peerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin- datering	eind- da-tering	vul- ling	tex- ting	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur- batie	hout- kool	HLM	fos- faat	puin	type	opmerking	vondst- nr.
268	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
269	15	1	ovaal	ja	onr	29	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	FE1	Y	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	99
270	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	106
270	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	1	Zs2	-	-	-	LYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	106
271	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
272	15	1	lin	nee	-	0	SP	SPS	-	-	0	Zs2	-	-	-	U	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	verschillende banen in put 15	100, 102
273	15	1	ovaal	ja	hoek	21	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	200
274	15	1	ovaal	ja	kom	4	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
275	15	1	ovaal	ja	kom	4	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	LY	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
276	15	1	ovaal	ja	kom	11	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
277	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
278	15	1	ovaal	ja	kom	20	PL	PK	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	U	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
279	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
280	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	YU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	meerder mogelijk natuurlijke sporen in put 15 of paal	-
281	15	1	ovaal	ja	kom	22	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
282	15	1	ovaal	ja	kom	20	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
283	15	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	of paal	-
284	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSD	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	nt?	-
285	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
286	15	1	ovaal	ja	n.n.b.	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	UY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
287	11	1	ovaal	ja	hoek	32	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	homogeen	85
287	11	1	ovaal	ja	hoek	32	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	YU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	vlekkerig	85
288	11	1	ovaal	ja	hoek	22	PL	PK	-	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	LE	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
289	2	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
290	2	1	rond	nee	-	0	WA	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	UY	EW	-	-	nee	0	0	0	0	-	heterogeen met veel materiaal	90
291	2	1	onr	nee	-	0	GW	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
292	2	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
293	2	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
294	2	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
295	2	1	ovaal	ja	hoek	15	PL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
296	2	1	ovaal	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-

spoor	put	vlak	vorm	geco- peerd	vorm	diepte (in cm)	Interpret. algemeen	Interpret. specifiek	begin- datering	eind- da- tering	vul- ling	tex- tuur	humus	grind	Fe/Mh	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur- batie	houfs- kool	HLM	fos- faat	puin	type	opmerking	vondst- nr.
297	2	1	ovaal	ja	komp	8	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	YU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
298	2	1	lin	nee	-	0	GW	-	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
299	2	1	onr	nee	-	0	SP	SPS	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	zone met spitsporen	91
300	4	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DU	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
301	4	1	lin	nee	-	0	SP	SPS	-	-	0	Zs2	-	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	spitsporenbanen van west naar oost	-
302	4	1	lin	nee	-	0	SP	SPS	-	-	0	Zs2	-	-	-	DU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	zone met spitsporen banen van noord naar zuid	-
303	4	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	2	0	0	2	-	-	-
304	4	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
305	4	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
306	4	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
307	4	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
308	4	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
309	4	1	rechth	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
310	4	1	rechth	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
311	6	1	ovaal	ja	komp	170	WA	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	3	tb	-	93, 97, 98
311	6	1	ovaal	ja	komp	170	WA	-	NT	-	1	Zs2	-	-	-	DU	E	-	-	nee	0	0	0	2	-	heterogeen	93, 97, 98
311	6	1	ovaal	ja	komp	170	WA	-	NT	-	2	Zs2	-	-	-	DU	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	meer zand	93, 97, 98
311	6	1	ovaal	ja	komp	170	WA	-	NT	-	3	Zs2	-	-	-	RE	Y	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	93, 97, 98
311	6	1	ovaal	ja	komp	170	WA	-	NT	-	4	X	-	-	-	U	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	houten schot	93, 97, 98
312	6	1	rechth	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DU	UY	-	-	ja	0	0	0	0	-	paal(mik?) of kuil. heterogeen	-
313	6	1	lin	nee	-	0	GW	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
314	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
315	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
316	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
317	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
318	6	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
319	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
320	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	DUY	WY	-	-	ja	0	0	0	0	-	-	-
321	6	1	rechth	nee	-	0	KL	-	NT	-	0	Zs2	h2	-	-	DUY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	meerdere grote kuilen met een platte onderkant en losse vulling	-
322	6	1	ovaal	nee	-	0	KL	-	-	-	0	Zs2	h1	-	-	DUY	E	-	-	ja	0	0	0	0	-	spoor?	-

spoor	put	vlak	vorm	geco- peerd	vorm coupe	diepte (in cm)	interpret. algemeen	interpret. specifiek	begin- datering	eind- da- tering	vul- ling	tex- tuur	humus	grind	Fe/Mn	kleur	gevekt	LSR	LPR	biotur- batie	houis- kool	HLM	fos- faat	puin	type puin	opmerking	vondst- nr.
323	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	-	-	0	Zs2	-	-	-	YU	-	-	-	ja	0	0	0	0	-	vsn?	-
324	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	recent	0	Zs2	-	-	-	DUY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
325	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
326	6	1	ovaal	nee	-	0	PL	-	NT	-	0	Zs2	h1	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
327	15	1	ovaal	ja	onr	45	PL	PKT	-	-	0	Zs2	h1	-	-	Y	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
327	15	1	ovaal	ja	onr	45	PL	PKT	-	-	1	Zs2	h1	-	-	LY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
998	1	1	onr	nee	-	0	VS	VSN	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
999	1	1	lin	nee	-	0	VS	VSR	-	-	0	Zs2	-	-	-	DY	E	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
1000	1	1	n.v.t.	nee	-	0	VLAK	-	-	-	0	Zs2	hb1	-	FE9	EO	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	7
1001	1	1	n.v.t.	nee	-	0	VLAK	-	-	-	0	Zs2	-	-	FE1	E	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
1002	1	1	n.v.t.	nee	-	0	VLAK	-	-	-	0	Lz2	-	-	FE1	WE	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
1003	1	1	n.v.t.	nee	-	0	VLAK	-	-	-	0	Zkx	-	-	FE2	W	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
1004	1	1	n.v.t.	nee	-	0	VLAK	-	-	-	0	Zs1	-	-	-	AY	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	met kleilaagjes	-
2000	4	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	-	E	UR	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
2002	2	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LYU	DU	-	-	nee	0	0	0	0	-	natte C	-
3000	3	1	n.v.t.	nee	-	0	VLAK	-	-	-	0	Zs1	-	-	FE9	E	Y	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
4000	4	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	-	E	UR	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
4001	4	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LYU	DU	-	-	nee	0	0	0	0	-	hele natte C	-
5000	5	1	n.v.t.	nee	-	0	VLAK	-	-	-	0	Zs1	-	-	FE2	E	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	12
6000	4	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	-	E	UR	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	92
6001	4	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	-	LYU	DUL	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
10000	10	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	FE9	E	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	34
10001	10	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	h2	-	-	YU	DU	-	-	nee	0	0	0	0	-	natte C	33, 35
11000	11	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	FE9	E	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
11001	11	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	h1	-	-	YU	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
11001	11	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	1	Zs2	h3	-	-	DUZ	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
11999	11	1	n.v.t.	nee	-	0	VS	VSR	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DYU	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
12996	12	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	h2	-	-	DYU	DY	-	-	nee	0	0	0	0	-	plaggendek	20
13000	13	0	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs1	-	-	-	EW	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
13001	13	0	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs1	-	-	FE2	EO	-	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	-
14000	14	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	FE1	E	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	37
15000	15	1	n.v.t.	nee	-	0	LG	LGN	-	-	0	Zs2	-	-	FE1	E	LY	-	-	nee	0	0	0	0	-	-	103, 104

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

Bijlage 2: Vondstenlijst

Legenda

materiaal	
GLS	glas
KER	keramiek
MFE	ijzer
OPH	hout/houtskool
SGR	graniet/gneis
SVU	vuursteen
SXX	steen
SZA	zandsteen/kwartsiet
materiaal algemeen	
AFVAL	afval
AWH	aardewerk, handgevormd
BAKSTEEN	baksteen
BOUWMAT	bouwmateriaal
BROK	brok
DAKPAN	dakpan
GRS	grijsbakkend gedraaid aardewerk
GRSKOM	grijsbakkend gedraaid: kom/schaal
GRSPOT	grijsbakkend gedraaid: pot, bolvormig
INDUSWIT	industriële wit (Maastrichts/Regout)
MAJBORD	majolica: bord/schotel
PIJP	pijp/pijpenkop/pijpensteel
PSTGKAN	proto-steengoed: kan
ROOD	roodbakkend geglaazuurd aardewerk
ROODBORD	roodbakkend geglaazuurd: bord/schotel
ROODPOT	roodbakkend (geglazuurd): pot, bolvormig
ROODZALF	roodbakkend geglaazuurd: zelfpot
SLIJPSTN	slijpsteen/wetsteen
STGKAN	steengoed: kan
STGL	steengoed geglaazuurd
STGLFLS	steengoed geglaazuurd: mineraalwaterfles
STGLVAT	steengoed geglaazuurd: voorraadvat
TEGEL	tegel
TON	ton/vat/kuip
WATERPUT	waterput/waterreservoir

materiaal specifiek	
STADLOHN/ VREDEN	STADLOHN/VREDEN
VR SOPRND	versiering op rand/binnenkant rand
Datering	
-	niet ingevoerd
IJZ	IJzertijd
IJZL	IJzertijd laat
IJZM	IJzertijd midden
MELA	Middeleeuwen laat A
MELB	Middeleeuwen laat B
NTL	Nieuwe tijd laat (C)
NTM	Nieuwe tijd midden (B)
NTV	Nieuwe tijd vroeg (A)

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
 Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

vondstnr.	materiaal	materiaal algemeen	materiaal specifiek	totaal aantal	totaal gewicht (gram)	begindatering	einddatering
1	KER	BAKSTEEN	-	2	2	-	-
2	KER	ROOD	-	1	63	-	-
3	KER	STGL	-	2	25	-	-
4	KER	DAKPAN	-	1	39	-	-
4	KER	STGLVAT	Keulse pot	1	5	-	-
5	KER	ROOD	-	1	1	-	-
5	GLS	-	-	1	1	-	-
6	OPH	TON	-	1	560	-	-
7	KER	STGLVAT	-	1	193	-	-
7	KER	ROODPOT	-	1	45	-	-
7	KER	DAKPAN	-	1	119	-	-
8	KER	ROODZALF	-	7	53	-	-
8	KER	ROODBORD	-	5	122	-	-
8	KER	ROOD	-	7	47	-	-
9	KER	ROODBORD	-	5	59	-	-
9	KER	ROOD	-	2	29	-	-
10	KER	GRSKOM	-	1	45	-	-
11	KER	ROODBORD	-	1	25	-	-
12	KER	DAKPAN	-	1	431	-	-
12	KER	ROODPOT	-	1	39	-	-
12	KER	ROODBORD	-	3	22	-	-
12	KER	STGLVAT	-	2	312	-	-
12	KER	INDUSWIT	kop	2	8	-	-
13	MFE	-	hoefijzer	2	1407	-	-
14	KER	GRS	regionaal	1	35	-	-
15	KER	INDUSWIT	boerenbont	3	5	-	-
15	KER	ROOD	-	2	8	-	-
16	KER	GRS	-	1	47	-	-
17	MFE	-	hoefijzer	1	630	-	-
18	KER	AWH	-	1	4	-	-
19	KER	AWH	-	1	3	-	-
20	KER	STGLVAT	-	1	13	-	-
20	KER	ROOD	-	2	2	-	-
20	SVU	AFVAL	-	1	2	-	-
21	KER	GRS	-	1	4	-	-
22	KER	AWH	-	3	5	-	-
23	KER	AWH	-	1	6	-	-

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

vondstnr.	materiaal	materiaal algemeen	materiaal specifiek	totaal aantal	totaal gewicht (gram)	begindatering	einddatering
24	KER	AWH	-	2	9	-	-
25	KER	AWH	VRSOPRND	30	154	-	-
25	SGR	BROK	-	1	123	-	-
26	KER	AWH	-	2	21	-	-
27	KER	AWH	VRSOPRND	13	156	IJZM	IJZL
28	SVU	AFVAL	-	1	17	-	-
28	KER	DAKPAN	-	1	93	-	-
28	KER	AWH	-	3	9	-	-
28	KER	GRS	-	1	4	-	-
28	KER	ROOD	-	2	18	-	-
29	KER	AWH	-	2	5	-	-
30	KER	GRSKOM	-	1	35	-	-
31	KER	AWH	-	8	309	-	-
32	KER	AWH	-	3	19	-	-
33	KER	AWH	-	9	60	-	-
34	KER	AWH	-	9	35	-	-
35	KER	AWH	-	1	5	-	-
36	KER	AWH	-	1	1	-	-
37	KER	ROOD	-	5	42	-	-
37	KER	GRS	regionaal	1	33	-	-
38	SZA	SLIJPSTN	-	1	148	-	-
38	KER	DAKPAN	-	1	119	-	-
39	KER	DAKPAN	-	2	71	-	-
39	KER	STGL	-	1	5	-	-
39	KER	ROOD	-	1	13	-	-
40	KER	AWH	-	1	8	-	-
41	KER	AWH	VRSOPRND	1	10	-	-
42	KER	INDUSWIT	kom	2	28	-	-
42	KER	STGLFLS	-	1	64	-	-
42	KER	ROOD	-	1	12	-	-
42	KER	STGL	-	1	3	-	-
43	KER	ROOD	-	2	10	-	-
43	KER	STGLVAT	-	2	78	-	-
44	KER	AWH	-	9	239	-	-
45	KER	AWH	-	3	16	-	-
46	KER	AWH	-	1	2	-	-
47	KER	AWH	-	2	10	-	-

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
 Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

vondstnr.	materiaal	materiaal algemeen	materiaal specifiek	totaal aantal	totaal gewicht (gram)	begindatering	einddatering
48	KER	AWH	-	16	44	-	-
49	KER	AWH	VRSOPRND	3	31	-	-
49	SXX	BROK	-	1	44	-	-
50	KER	AWH	-	1	1	-	-
51	KER	AWH	-	3	13	-	-
52	KER	AWH	-	2	10	-	-
53	KER	AWH	-	2	28	-	-
54	KER	AWH	-	1	9	-	-
55	KER	AWH	-	10	37	-	-
56	KER	AWH	-	9	52	-	-
57	KER	ROODPOT	figuur: haas	1	74	-	-
58	KER	AWH	-	2	15	-	-
59	KER	AWH	-	1	4	-	-
60	KER	AWH	VRSOPRND	1	32	-	-
61	KER	AWH	-	1	7	-	-
62	KER	AWH	-	5	11	IJZM	IJZL
63	KER	AWH	-	4	50	-	-
64	KER	AWH	-	7	106	-	-
65	KER	AWH	-	155	4675	IJZM	IJZL
65	KER	AWH	-	5	72	IJZM	IJZL
66	KER	AWH	-	2	10	-	-
67	KER	AWH	-	1	2	-	-
68	KER	AWH	-	2	33	-	-
69	KER	AWH	-	7	24	-	-
70	KER	AWH	-	3	13	-	-
71	SXX	BROK	-	2	225	-	-
72	KER	AWH	-	7	39	-	-
73	KER	AWH	-	1	20	-	-
74	KER	GRSKOM	-	3	55	-	-
75	KER	AWH	-	1	2	-	-
76	KER	BOUWMAT	-	2	553	-	-
76	KER	STGLVAT	-	1	64	-	-
77	KER	TEGEL	-	1	382	-	-
77	KER	STGLVAT	-	2	197	-	-
77	KER	STGLFLS	-	1	107	-	-
77	KER	ROODPOT	-	1	47	-	-
77	KER	GRS	-	2	120	-	-

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

vondstnr.	materiaal	materiaal algemeen	materiaal specifiek	totaal aantal	totaal gewicht (gram)	begindatering	einddatering
77	KER	MAJBORD	-	2	3	-	-
78	KER	AWH	-	1	2	-	-
79	KER	AWH	-	42	727	IJZM	IJZL
80	KER	AWH	VRSOPRND	3	27	-	-
81	KER	AWH	-	5	37	-	-
82	KER	AWH	-	4	9	IJZ	IJZ
82	KER	PSTGKAN	Siegburg	1	2	MELA	MELB
82	KER	GRS	-	1	3	-	-
82	SVU	AFVAL	retouche	1	4	-	-
83	KER	BOUWMAT	-	2	704	-	-
83	KER	GRSPOT	regionaal	2	119	-	-
83	KER	STGLVAT	STADLOHN/ VREDEN	1	38	-	-
84	KER	AWH	-	3	5	-	-
85	KER	AWH	-	1	8	-	-
86	KER	AWH	-	1	5	-	-
87	KER	AWH	-	2	26	-	-
88	KER	AWH	-	1	40	-	-
89	KER	AWH	-	3	3	-	-
90	KER	BAKSTEEN	-	1	637	-	-
90	KER	STGKAN	Rijnlands	1	49	MELB	NTV
90	KER	ROODBORD	-	2	60	-	-
90	KER	ROOD	-	7	91	-	-
90	KER	PIJP	-	1	3	NTV	NTM
90	KER	ROODBORD	-	3	111	-	-
90	KER	DAKPAN	-	1	192	-	-
91	KER	ROOD	-	1	7	-	-
92	KER	ROODBORD	-	1	183	-	-
92	KER	PIJP	-	1	10	-	-
93	KER	STGLVAT	-	1	166	NTM	NTL
93	KER	ROODPOT	-	1	61	NTM	NTL
94	KER	BOUWMAT	-	2	56	-	-
95	KER	GRS	-	3	6	-	-
95	KER	BAKSTEEN	-	1	415	-	-
96	KER	MAJBORD	-	2	15	-	-
97	KER	DAKPAN	-	1	131	-	-
97	KER	ROODBORD	-	2	72	-	-
98	OPH	WATERPUT	-	1	6000	NTM	NTL

RAAP-RAPPORT 2508

Kleine boeren uit de IJzertijd en de 18e/19e eeuw op 't Spikkert te Weerselo
Gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een opgraving

vondstnr.	materiaal	materiaal algemeen	materiaal specifiek	totaal aantal	totaal gewicht (gram)	begindatering	einddatering
99	KER	AWH	-	1	7	-	-
100	KER	ROOD	-	2	50	-	-
100	KER	AWH	-	7	19	-	-
101	KER	AWH	-	3	4	-	-
102	KER	ROOD	-	1	3	-	-
102	KER	GRS	-	1	15	-	-
103	KER	AWH	-	1	13	-	-
103	KER	GRS	-	1	8	MELB	NTV
104	KER	AWH	-	17	82	-	-
105	KER	AWH	-	10	24	-	-
106	KER	AWH	-	25	267	-	-
200	KER	AWH	-	1	14	-	-

